

**АРХІТЕКТУРНА
МАЙСТЕРНЯ**

**Товариство з обмеженою відповідальністю
«АМ ХОРС»**

Офіс: 79018 м. Львів, вул. Б.Хмельницького, 63
ЄДРПОУ 39454878
Р/Р – 26009053825595
МФО 325321 у ЗГРУ "ПриватБанк" у м. Львові
тел. (098) 8639611

Замовник: Червоноградська міська рада

ЗВІТ

**про стратегічну екологічну оцінку документа
державного планування**

**"Детальний план території в урочищі "Грушів" за межами
населених пунктів Червоноградської міської територіальної
громади Червоноградського району Львівської області"**

Директор ТзОВ «АМ ХОРС» _____ С. П. Сорокін

Головний архітектор проекту _____ В. Д. Рогожа

Кваліфікаційний сертифікат архітектора
у галузі розроблення містобудівної документації АА №002234

ЗМІСТ

Вступ	3
1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування	5
2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	7
3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які мовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	22
4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	29
5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування	33
6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності – 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків	35
7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування	38
8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки)	44
9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	45
10. Опис мовірних трансграничних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності)	50
11. Резюме нетехнічного характеру інформації розраховане на широку аудиторію. Висновок	50
12. Використана література	52
13. Додатки	53

ВСТУП

На сучасному етапі розвитку суспільства все більшого значення у міжнародній, національній і регіональній політиці набуває концепція збалансованого (сталого) розвитку, спрямована на інтеграцію економічної, соціальної та екологічної складових розвитку. Поява цієї концепції пов'язана з необхідністю розв'язання екологічних проблем і врахування екологічних питань в процесах планування та прийняття рішень щодо соціально- економічного розвитку країн, регіонів і населених пунктів.

Стратегічна екологічна оцінка - процедура визначення, опису та оцінювання наслідків виконання документів державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виправданих альтернатив, розроблення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків, яка включає визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки, складання звіту про стратегічну екологічну оцінку, проведення громадського обговорення та консультацій (за потреби - транскордонних консультацій), врахування у документі державного планування звіту про стратегічну екологічну оцінку, результатів громадського обговорення та консультацій, інформування про затвердження документа державного планування та здійснюється у порядку, визначеному Законом «Про стратегічну екологічну оцінку».

Метою SEO є сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування. сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування.

SEO здійснюється на основі принципів законності та об'єктивності, гласності, участі громадськості, наукової обґрунтованості, збалансованості інтересів, комплексності, запобігання екологічній шкоді, довгострокового прогнозування, достовірності та повноти інформації у проекті документу державного планування.

Поняття «не повинна шкодити довкіллю» – не означає консервацію та відмову від будь-якого розвитку. А навпаки, це означає, що під час реалізації свого права власності, яке включає право користування, володіння та розпорядження, воно повинно здійснюватися таким чином, щоб не шкодити довкіллю. Закономірно, що саме на попередньому етапі ще до прийняття рішення про будівництво певного об'єкта чи реалізації якогось іншого задуму доцільно оцінити екологічні ризики.

Містобудування – це насамперед діяльність із створення та підтримання гармонійного життєвого середовища. Така діяльність можлива лише завдяки прогнозуванню розвитку населених пунктів, врахуванню потреб цих територій у природних ресурсах, обрахунку необхідності економічного зростання, прогнозування розвитку транспортної та іншої інфраструктури, обрахунку можливих негативних наслідків для довкілля та здоров'я людей.

Звіт з стратегічної екологічної оцінки оформлений згідно Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, затвердженими наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 20.08.2018 №296. Звіт про стратегічну екологічну оцінку проекту державного планування виконується згідно вимог Закону України "Про стратегічну екологічну оцінку". Даний закон був розроблений на виконання пункту 239 плану заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, спрямований на імплементацію Директиви 2001/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2001 року про оцінку наслідків окремих планів та програм для довкілля. Закон був розроблений з метою врегулювання відносин у

сфері оцінки наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виконання документів державного планування. Проведення стратегічної екологічної оцінки (далі СЕО) застосовується як системний процес для всебічного оцінювання на етапі планування проекту державного планування, що передбачає розгляд можливих альтернатив, заходів з пом'якшення негативних наслідків та їх інтеграцію до запропонованої містобудівної документації.

"Детальний план території в урочищі "Грушів" за межами населених пунктів Червоноградської міської територіальної громади Червоноградського району Львівської області" розроблений на основі рішення Червоноградської міської ради на № 1431 від 29.09.2022 року.

Відповідно до ст. 2 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» документація державного планування підлягає стратегічній екологічній оцінці в порядку, встановленому Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Також Червоноградською міською радою було подано до органів консультування заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки та належним чином оприлюднено її для громадськості. Протягом громадського обговорення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки (15 календарних днів) звернень, зауважень та пропозицій від громадськості та органів консультування не надходило.

У даному звіті використано дані Головного управління статистики у Львівській області (<http://www.lv.ukrstat.gov.ua/>). Інформація за містами обласного значення та районами наведена відповідно до адміністративно-територіального устрою, який діяв до набрання чинності постановою Верховної Ради України від 17 липня 2020 року № 807-IX «Про утворення та ліквідацію районів».

1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування.

Зміст документа державного планування

Склад та зміст детального плану визначає ДБН Б.1.1-14:2012 «Склад та зміст детального плану території».

Детальний план території після його затвердження є основним документом, який регламентує розміщення об'єктів містобудування, відведення земельних ділянок для будівництва, благоустроїв території, прокладку інженерних мереж тощо, котрий розробляється на виконання вимог статті 19 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів.

Детальний план території в урочищі "Грушів" за межами населених пунктів Червоноградської міської територіальної громади Червоноградського району Львівської області- є основним видом містобудівної документації на місцевому рівні, яка призначена для обґрунтування довгострокової стратегії планування, забудови та іншого використання території.

Порядок розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження містобудівної документації було затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 01.09.2021р. №926.

Проектні рішення, прийняті в проекті, розроблені згідно з будівельними нормами, правилами та стандартами, що діють на день випуску проекту.

Відповідно до ст.19 Закону України "Про регулювання містобудівної документації" Детальний план території розробляється за рішенням відповідної сільської, селищної, міської ради з метою визначення планувальної організації, просторової композиції і параметрів забудови та ландшафтно-організації кварталу, мікрорайону, іншої частини території, призначених для комплексної забудови чи реконструкції, та підлягає стратегічній екологічній оцінці. Детальні плани територій одночасно з їх затвердженням стають невід'ємними складовими генерального плану населеного пункту та/або комплексного плану.

Замовником розроблення містобудівної документації на місцевому рівні є Червоноградська міська рада.

Проект ДПТ розроблений на замовлення Червоноградської міської ради відповідно до Рішення № 1431 від 29.09.2022 року «Про розроблення детального плану території в урочищі «Грушів» за межами населених пунктів Червоноградської міської територіальної громади Червоноградського району Львівської області».

При розробленні детального плану території враховується генеральний план населеного пункту, показники економічного, демографічного, екологічного, соціального розвитку відповідної території, програми розвитку інженерно-транспортної інфраструктури, охорони навколишнього природного середовища, охорони та збереження нерухомих об'єктів культурної спадщини та пам'яток археології, чинна містобудівна документація на місцевому рівні та проєктна документація, інформація земельного кадастру, заяви щодо забудови та іншого використання території.

Відповідно до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» **детальний план території визначає:**

- принципи планувально-просторової організації забудови;
- червоні лінії та лінії регулювання забудови;
- функціональне призначення, режим та параметри забудови однієї чи декількох земельних ділянок, розподіл територій згідно з будівельними нормами, державними стандартами і правилами;

- містобудівні умови та обмеження (у разі відсутності плану зонування території) або уточнення містобудівних умов та обмежень згідно із планом зонування території;
- потребу в підприємствах і закладах обслуговування населення, місце їх розташування;
- доцільність, обсяги, послідовність реконструкції забудови;
- черговість та обсяги інженерної підготовки території;
- систему інженерних мереж;
- порядок організації транспортного і пішохідного руху;
- порядок комплексного благоустрою та озеленення, потребу у формуванні екомережі;
- межі прибережних захисних смуг і пляжних зон водних об'єктів (у разі відсутності плану зонування території).

Звіт сформовано на основі принципів законності та об'єктивності, гласності, участі громадськості, наукової обґрунтованості, збалансованості інтересів, комплексності, запобігання екологічній шкоді, довгострокового прогнозування, достовірності та повноти інформації у проекті документа, міжнародного екологічного співробітництва.

Проект ДПТ розроблений на підставі наступних документів та вихідних даних:

1. Рішення Червоноградської міської ради №1431 від 29.09.2022р. «Про розроблення детального плану території в урочищі «Грушів» за межами населених пунктів Червоноградської міської територіальної громади Червоноградського району Львівської області»
2. Завдання на розроблення ДПТ.
3. Топографічна зйомка земельної ділянки.

Детальний план території пов'язаний з іншими документами державного планування:

Даний проєкт виконано відповідно до вимог діючих нормативноправових актів України:

- Земельного, Водного та Лісового кодексів України;
- Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
- Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»;
- Закону України «Про основи містобудування»;
- Закону України «Про відходи»;
- Закону України «Про охорону атмосферного повітря»;
- Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»;
- Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»;
- Закону України «Про екологічну мережу України»;
- Закону України «Про охорону земель»;
- Закон України «Про рослинний світ»;
- Закону України «Про тваринний світ»;
- Закону України «Про генеральну схему планування території України»;
- Закону України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»;
- Національного плану управління відходами до 2030 року;
- Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом МОЗ України від 19.06.1996р. №173;
- ДСП 173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів»;
- ДСН 3.3.6.037-99 «Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку»;
- ДБН В.1.1-7:2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва»;
- ДБН Б.2.2-5:2011 «Благоустрій території»;

- ДБН Б.2.4-14:2012 «Склад та зміст детального плану території»;
- ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій»;
- ДБН В.2.3-5:2018 «Вулиці та дороги населених пунктів»;
- ДБН Б.1.1-15:2021 «Склад та зміст генерального плану населеного пункту»;
- ДБН А.2.2-1-2021 «Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС) при проектуванні і будівництві підприємств, будинків і споруд»;
- ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування»;
- ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування»;
- ДСТУ-Н Б Б.1-1-12:2011 «Настанова про склад та зміст плану зонування території (зонінг)»;
- СНіП 1.02.01 «Охорона навколишнього природного середовища»;
- Наказу Міністерства охорони здоров'я України № 173 від 19.06.96 «Про затвердження Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів».

На місцевому рівні засади екологічної політики регулюються «Програмою охорони навколишнього природного середовища Львівської області на 2021- 2027 роки», «Стратегією розвитку Львівської області на період 2021-2027 років», і зокрема «Планом заходів з реалізації у 2021-2023 роках Стратегії розвитку Львівської області на період 2021-2027 років (у новій редакції)». План заходів передбачає створення сприятливої конкурентоспроможної економіки, створення умов якісного життя, збалансованого просторового розвитку населених пунктів, створення умов для збереження довкілля, формування привабливості та розвитку туристичної галузі.

2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозі зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)

Для реалізації ряду планованої діяльності використана інформація про існуючі екологічні обмеження на території проектування та інші її особливості, які враховані при плануванні господарської діяльності, в тому числі про наявність на території реципієнтів, які можуть виявитися особливо чутливими до потенційно можливих впливів реалізації даного проекту ДДП.

Характеристика поточного стану довкілля сформована на основі загальних даних, що є у відкритому доступі, таких як: «Екологічний паспорт Львівської області» та «Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища Львівської області» підготовленої Департаментом природних ресурсів та екології Львівської облдержадміністрації у 2021 році.

Для оцінки екологічних умов проживання населення використано показники територіальної концентрації виробництва, господарської освоєності земель, густоти населення, забруднення природного середовища, природних умов (ступеня ураженості території несприятливими природно-антропогенними процесами).

Основна мета підготовлених матеріалів – це висвітлення та ознайомлення широкого загалу державних та громадських органів, підприємств, установ, організацій і громадськості про стан природного середовища в області, його проблеми та перспективи подальшого розвитку та раціонального природокористування.

Територія проектування розташовується за межами населеного пункту, неподалік с.Сілець. (північно-західний напрям), в південно-західному напрямку від м.Червоноград, на відстані орієнтовно 10км від межі міста.

Із східної сторони території опрацювання проходить залізнична колія.

Межі детального плану формують:

- з півночі, сходу та північного сходу – зеленими насадженнями загального користування (мішані ліси),
- з півдня - з проїздом місцевого значення;
- з півночі - з землями сільськогосподарського призначення.

Об'єкти проектування належить до землі культурно-оздоровчих потреб, рекреаційних, спортивних та туристичних цілей, на які розробляється ДПТ розташований за межами населених пунктів Червоноградської міської ради.

Територія опрацювання ДПТ площею 13,4954га, кадастровий номер 4624886600:03:000:0827.

В цілому стан навколишнього середовища на території проектування можна характеризувати як добрий.

Функціональне використання території: забудована територія за різним функціональним призначенням, що потребує упорядкування та ущільнення з метою раціонального використання території.

Рівень природної та техногенної безпеки в районі проектування – добрий. На територіях відсутні потенційно техногенно-небезпечних об'єктів.

Відповідно до затвердженої раніше містобудівної документації територія, на якій передбачається проектування, призначена для розміщення штучних водойм, відпочинкової зони та спортивних майданчиків. На даний час територія, що розробляється, не забудована та належить до земель сільськогосподарського призначення.

В межах ДПТ хімічно-небезпечні об'єкти відсутні.

На території ДПТ відсутні точкові ХНО і територія ДПТ не потрапляє до зони можливого хімічного забруднення від точкового хімічного об'єкту. Проте, зі сходу від ділянки ДПТ проходить залізниця, через що ділянка ДПТ потрапляє в першу зону хімічного ураження до 2,5 км) при аварії на залізничному транспорті (згідно ДСТУ Н.Б.Б.1.1 – 20:2013, НХР – хлор).

Основу транспортної інфраструктури становить проїзд місцевого значення.

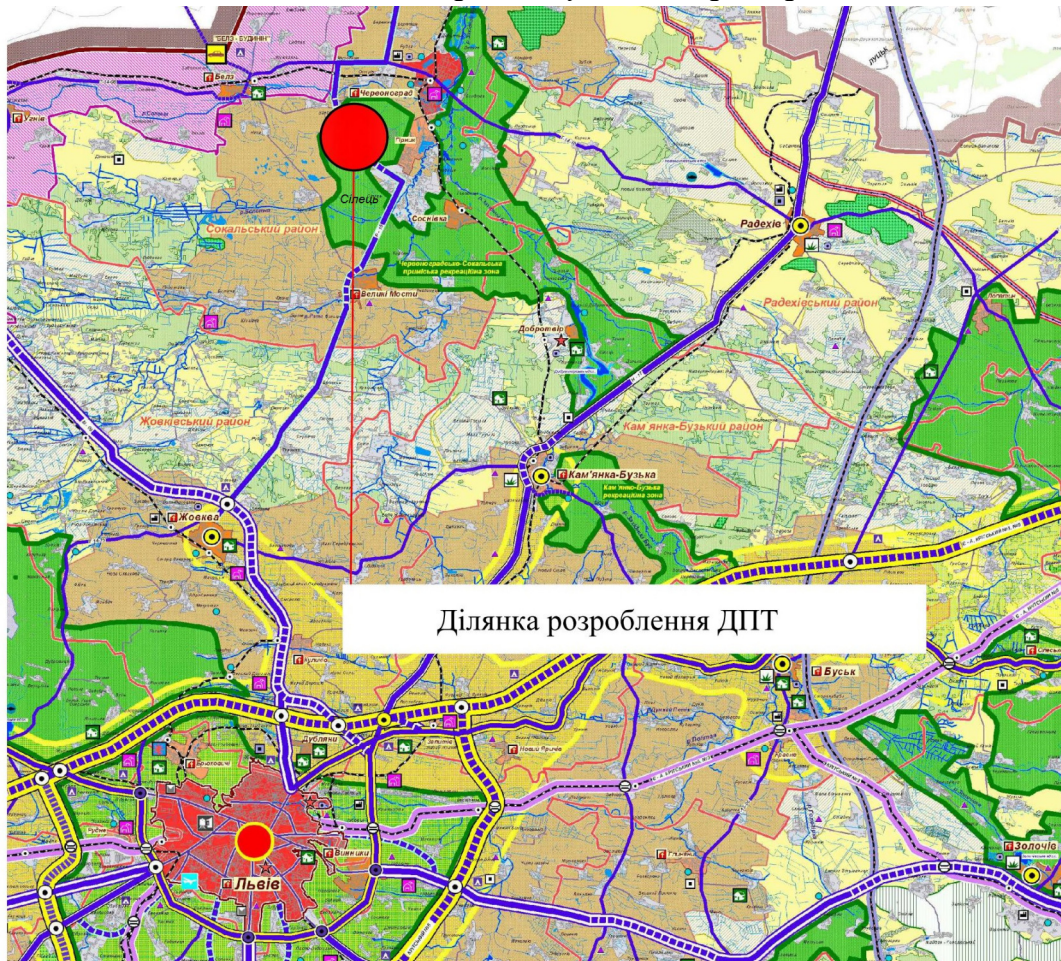
Територія детального планування межує з проїздом місцевого значення який сполучається з транспортною схемою с.Сілець

На території ДПТ не зареєстровано ОПН (об'єктів підвищеної небезпеки).

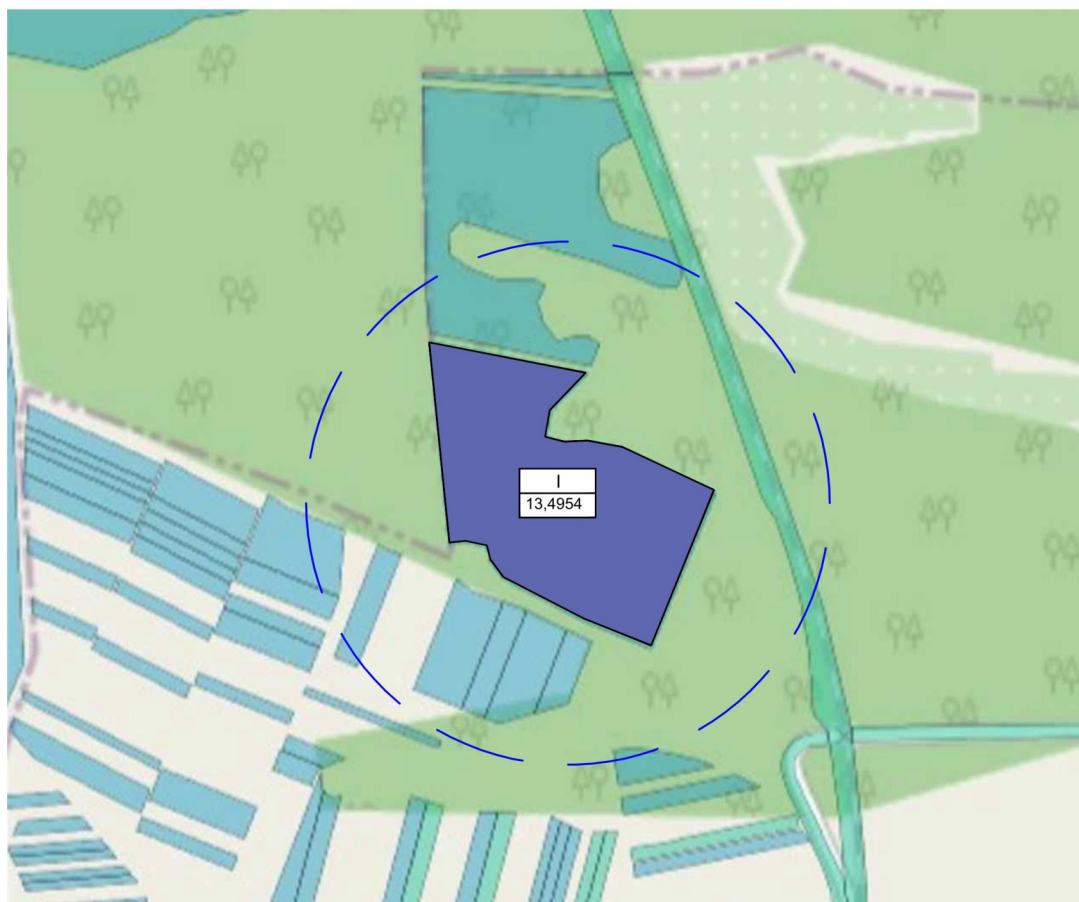
Захисні споруди цивільного захисту в межах ДПТ не обліковуються.

На території детального планування відсутні об'єкти культурної та історичної спадщини.

Схема розташування території ДПТ

Ситуаційна схема на основі кадастрової карти

Природні умови

Клімат району помірно-континентальний, вологий.

Для зимового періоду характерна похмура погода, тумани та відлиги. Найхолодніші місяці – січень із середньомісячною температурою повітря -4°C . Абсолютна мінімальна температура повітря, як правило, у січні – лютому і становить -34°C , середня температура найбільш холодної п'ятиденки -20°C .

Середня температура опалювального сезону становить $-0,2^{\circ}\text{C}$, а його тривалість 191 доба. Глибина промерзання ґрунту досягає 80 см, максимально - 108 см. Найтепліший місяць - липень із середньомісячною температурою повітря $+18^{\circ}\text{C}$. Абсолютна максимальна температура повітря становить $+36^{\circ}\text{C}$. Сума атмосферних опадів за рік в середньому складає 610 мм. Основна кількість опадів ($\sim 75\%$) випадає в теплий період року. Переважаючими напрямками вітру є: взимку – західні і південно-західні, влітку – західні і північно-західні.

Клімат району характеризується низьким тиском, великою вологістю повітря, порівняно великою кількістю опадів, слабким випаровуванням. Характерною особливістю кліматичних умов є зміна температури повітря в літній період.

Середньорічна відносна вологість повітря коливається від 78% до 80%. Нерівномірний розподіл опадів протягом року (найбільша кількість опадів в травні–серпні, найменша – в січні–квітні) поряд з іншими факторами сприяють утворенню великих площ перезволожених земель, а також значному розвитку ерозії ґрунтів.

Геологічні умови та інженерно-будівельна оцінка території проектування

Червоноградський район розміщений в межах Руської платформи. В геоморфологічному відношенні територія с. Сілець відноситься до фізико-географічної області Малого Полісся до зандрово-алювіальної рівнини. Загальний ухил рельєфу спостерігається в північному напрямку.

Рельєф території проектування характеризується незначним ухилом в північно-східному напрямку, перепад висот в межах проекту становить приблизно 4,5 м (від 192,5 м до 197 м).

На території ДПТ не прогнозується поширення зсувів, селів, карстів, не передбачається затоплення території ДПТ.

В геоструктурному відношенні територія району знаходиться в межах Львівсько-Волинського вугленосного району.

В геологічній будові даного району приймають участь осадові породи кам'яновугільного, юрського, верхньокрейдяного, третинного та четвертинного віку. Кам'яновугільні відклади представлені пісковиками та глинистими сланцями, глинистими вапняками, прошарками і пластами вугілля, залягають на глибинах від 250 до 500 м. Вище залягають верхньокрейдові відклади потужністю 200-300 м, що представлені мергелистими вапняками з прошарками мергелястих глин, окремленими вапняками, пісковиками, глинами та конгломератами. Третинні відклади залягають над верхньокрейдяними породами, представлені глинами з прошарками пісковиків. З поверхні землі повсюдно розповсюджені четвертинні породи, які представлені пісками і супісками потужністю від 4 до 12 м.

Суттєво різноманітна геологічна будова району, яку складають породи силуру, девону, крейди, неогену. Четвертинні відкладення представлені різними генетичними типами порід: льодовиковими, воднольодовиковими, річковими, озерними, болотними, елювіально-делювіальними та еоловими утвореннями. Вони покривають майже суцільним шаром корінні породи різного віку.

Сейсмічність району 6 балів.

У межах району зосереджено понад 1,2 млрд тонн вугілля, або 78 % запасів Львівсько-Волинського басейну. Найбільше розвинута вугільна промисловість.

У зв'язку з підробкою підземними гірничими виробітками майже вся територія проектування деформована просіданням поверхні землі.

Враховуючи порушення території підземними гірничими роботами в інженерно-геологічному відношенні, територію проектування можна віднести переважно до малосприятливої категорії для забудови – займають окремі ділянки в частині міста, з ухилом поверхні землі від 0,5 до 8 %; рівнем підземних вод 3 м і більше від поверхні землі; складені супісками, пісками з розрахунковим тиском на них більше 1,5 кг/см².

Гідрологічна мережа

Особливості геологічної будови клімату та ступеню дренажу земель визначають гідрогеологічні умови району, сприятливі для формування підземних вод. Водонасні горизонти досить поширені та характеризуються значною водонасиченістю.

Водонасний горизонт верхньокрейдяних відкладів використовується для централізованого водопостачання міста з районного водопроводу системи водопостачання Червонограда. Водовміщуючими породами є тріщинуваті мергелі. Дебіти свердловин коливаються від 1 до 3 л/с.

Підземні води четвертинних відкладів пристосовані до алювіальних пісків і зустрічаються на глибині 1-3 м. Живлення водонасного горизонту здійснюється за рахунок інфільтрації атмосферних опадів. Даний водонасний горизонт розкритий шахтними колодзями глибиною 3- 8м і використовується населенням індивідуальної забудови. Дебіти колодязів коливаються від 0,8 до 2,0 м³ /год.

По території Червоноградського району тече багато річок, які належать до басейну Західного Бугу, а також стави та водосховища.

Західний Буг — права притока Вісли. Довжина — 815 км (у межах району — 50 км). Площа басейну — 173 300 км², падіння річки — 0,3 м/с. Це типово рівнинна річка з низькими берегами, замуленим дном, несталим режимом течії. На всьому протязі Західний Буг то звужується, то знову розширюється. Глибини в середньому незначні — 1,5—3 м. Річка часто виходить з берегів, затоплюючи великі площі. Правий берег крутий, порівняно високий (Поториця — Сокаль). Лівий — низький, рівнинний, заливається водою весною і літом. Щоб запобігти розмиванню річки, необхідно споруджувати міцні і високі захисні дамби, греблі, шлюзи. Все це дозволило б підняти рівень води, створити умови для судноплавства по Західному Бугу, в районі Львівсько-Волинського вугільного басейну (греблі частково збудовані поблизу м. Червонограда).

Ширина річкових долин в середньому — 0,5—2 км, схили їхні низькі та пологі. Заплави найчастіше заболочені, лучні або чагарникові. Русла річок помірно звивисті, нерозгалужені. Ширина річок у межень — 3—5 м, а на р. Західний Буг — 40—70 м. Звичайна глибина річок становить 0,3—2,5 м, а в плесах досягає 5—10 м. Середні похили річок незначні, внаслідок чого швидкість течії також невелика — 0,5—0,6 м/с.

За своїм режимом річки району належать до типу рівнинних, живлення змішане, з переважанням снігового та дощового. Характерним у режимі річок є яскраво виражена весняна повінь, досить висока межень, яка переривається літніми та зимовими паводками.

Протягом року різкого коливання рівнів води у річках не спостерігається, в основному, вони перебувають на відмітках наближених до меженних. Виняток становить період пропуску льодоходу, повеней і паводків. Процеси льодоутворення на річках району починаються в кінці листопада — на початку грудня. У теплі зими льодовий покрив нестійкий. У кінці лютого в першій декаді березня починається танення льоду — весняний льодохід, він триває 3—5 днів.

Рівень води на більшості річок підвищується ще при льодоставі (у кінці лютого — на початку березня). Майже щороку бувають весняні розливи річок. Літні дощові паводки припадають на кінець червня — липень.

Західний Буг у межах району практично не замерзає, що спричинено викидом у нього теплих вод Добротвірської ДРЕС. До будівництва електростанції річка замерзала на короткий час. До того ж товщина льодового покриву була невелика. Скресання криги починалося на початку березня.

Однією з лівих приток Західного Бугу є річка Рата, яка тече від м. Рава-Руська, через м. Великі Мости, с. Сілець у напрямі до м. Червонограда. Течія Рати надзвичайно повільна, тому на її дні відкладається багато наносного матеріалу. Річка тече між високими берегами і в с. Сілець і с. Межиріччя впадає у Західний Буг. Довжина Рати — 76 км, площа басейну — 1,790 км², падіння річки — 1,2 м/км. Права притока р. Рати — річка Свиня завдовжки 45 км, площею басейну 512 км², падіння — 1,5 м/км. Лівими притоками є р. Солокія, Варяжанка. Перша — починається поблизу м. Угнів, тече через м. Белз і поблизу Червонограда впадає в Західний Буг. Варяжанка починається біля населеного пункту Варяж (Новоукраїнка) і там, де землі району межують з Волинню впадає у Західний Буг. Правою притокою є р. Білий Стік, яка бере початок у сусідньому Радехівському районі, а між селами Волиця, Комарева, Поториця впадає у Західний Буг.

Стан водного басейну

Основними проблемами забруднення поверхневих вод є:

- 1) скид неочищених та недостатньо очищених стічних вод;
- 2) відсутність водоохоронних зон та прибережно захисних смуг водних об'єктів.

Скид неочищених та недостатньо очищених комунальних і промислових стоків внаслідок фізичного та морального зносу очисних споруд і відсутністю коштів на будівництво, ремонт та їх реконструкцію. Внаслідок тривалої експлуатації без необхідного поточного ремонту систем водопостачання і каналізації більшість водопровідно-каналізаційних господарств області знаходяться в незадовільному технічному стані, який щодня погіршується, частина з них в аварійному стані.

Протягом 2021 року водокористувачами Львівської області було скинуто в поверхневі водні об'єкти 188,805 млн.м³ зворотних вод. У звітному році спостерігалось зменшення скидів забруднених стічних вод (з 123,15 млн м³ у 2020 р. до 119,826 млн м³ у 2021 р.). Скид нормативно - очищених вод зменшився з 22,469 млн.м³ у 2020 році до 17,896 млн.м³ у 2021 році.

Скид нормативно - чистих вод зменшився з 14,77 млн. м³ у 2018 р. До 11,79 млн. м³ у 2019 р., тобто на 2,98 млн м³ .

Скид неочищених стічних вод з очисних споруд здійснюється в басейни транскордонних річок (Дністер, Сян, Зах. Буг). Забруднення поверхневих вод транскордонних річок може призвести до негативних наслідків з сторони європейських країн (Польща, Молдова).

Другою важливою проблемою, що призводить до забруднення поверхневих вод на території області є відсутність водоохоронних зон та прибережно-захисних смуг водних об'єктів на території області.

Першочерговими та такими, що потребують негайного вирішення, з огляду на стан забруднення поверхневих водойм, є питання розширення мулових майданчиків, утилізації мулу, знезараження стічної води та будівництво очисних споруд.

Стан земельних ресурсів. Ґрунти.

Земельний фонд області складає 2183,1 тис.га, з яких 1261,5 тис.га зайнято сільськогосподарськими угіддями, з них 794,1 тис.га – рілля, 0,7 тис.га – перелоги, 23,2 тис.га - багаторічні насадження, 187,7 тис.га – сіножаті, 255,8 тис.га - пасовища.

Третину території області – 694,7 тис.га (31,8%) займають ліси та лісовкриті площі.

Спостереження за якістю ґрунтів сільськогосподарського призначення у Львівській області здійснює Львівська філія Державної установи «Держґрунтохорона». Львівською філією ДУ «Держґрунтохорона» у 2019 році агрохімічну паспортизацію земель сільськогосподарського призначення проведено в господарствах на території дев'яти адміністративних районів. Площа обстежених земель складає 36589 га.

Територія опрацювання межує з зеленими насадженнями загального користування- лісами мішаного типу.

Ґрунти відносяться до важливих компонентів біологічного середовища, тобто вони можуть характеризуватись як складна частина біосфери, що постійно змінюється. Розповсюдженість мікроелементів у ґрунтах впливає на надходження цих елементів у рослини та живі організми, що має велике значення для стану навколишнього середовища й здоров'я населення.

З огляду на дані Публічної кадастрової карти України у районі найбільш поширеними є чорноземи опідзолені та сірі опідзолені ґрунти, в низовинній частині (Мале Полісся) — переважно дерново-підзолисті, лучно-болотяні та торфово-болотяні ґрунти, ефективне використання яких вимагає розумної меліорації.

За ступенем кислотності переважають землі з нейтральною реакцією ґрунтового розчину (рН сол. 6,1-7,0), площа яких становить 17909 га або 48,9% обстежених земель. Площа кислих ґрунтів (рН сол. <5,5) складає 10400 га, що становить 28,4% обстежених земель.

Середньозважений показник кислотності ґрунтів становить 6,3 одиниці.

Вміст гумусу (органічної речовини) коливається від дуже низького (<1,1%) до дуже високого (>5,0%). Переважають ґрунти з середнім (2,1-3,0%) вмістом, площа яких становить 11950 га або 32,7%. За вмістом сполук азоту, що легко гідролізуються, найбільшу площу (23956 га або 65,5%) займають ґрунти з низьким ступенем забезпечення. За вмістом рухомих сполук фосфору переважають ґрунти з підвищеним (10407 га або 28,4%) та високим (9722 га або 26,6%) ступенем забезпечення, рухомих сполук калію – середнім (10373 га або 28,4%) та підвищеним (9114 га або 24,9%).

Даючи господарську оцінку основним ґрунтам району, зазначимо, що вони родючі і придатні для вирощування багатьох сільськогосподарських культур (пшениця, ячмінь, цукрові буряки, льон, кукурудза, капуста, огірки, помідори, морква, цибуля).

Наведена інженерно-геологічна характеристика є узагальненою, тому під кожний об'єкт будівництва або реконструкції необхідно попередньо виконувати індивідуальні інженерногеологічні вишукування.

Стан атмосферного повітря.

При аналізі та оцінці поточного стану навколишнього середовища були використані статистичні дані та офіційні дані Департаменту, що реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та реалізують політику у сфері охорони здоров'я.

Основними джерелами інформації були: Звіт про результати моніторингу природного довкілля Львівщини, Екологічний паспорт Львівської області, Регіональна доповідь про стан навколишнього середовища у Львівській області, статистичний щорічник Львівської області, статистичний збірник Довкілля Львівської області. В процесі роботи були

проаналізовані дані досліджень, що здійснювались суб'єктами господарювання на території населеного пункту.

Моніторинг за станом атмосферного повітря у Львівській області здійснює Львівський регіональний центр з гідрометеорології.

Незадовільний стан атмосферного повітря населених пунктів Львівської області обумовлений недотриманням підприємствами технологічного режиму експлуатації пилогазоочисного устаткування, невиконанням у встановлені терміни заходів щодо зниження обсягів викидів до нормативного рівня, низькими темпами впроваджуються сучасні технології очищення викидів, відсутність ефективного очищення викидів підприємств від газоподібних домішок.

Важливими показниками, які характеризують стан повітряного басейну в області є обсяги викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних та пересувних джерел, їхня динаміка, а також розрахунки цих викидів на 1 км² та на одну особу.

Львівська область посідає 6 місце по кількості викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел.

Відповідно до статистичної інформації обсяги викидів забруднювальних речовин, які надійшли у атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів підприємств, установ та організацій Львівської області у 2021 році становили 75,4 тис.т, що на 0,8% менше відносно 2020 року. Частка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами становить 47,3%, від загальної кількості викидів по області. За останні 5 років викиди скоротилися на 34 тис.т.

Із загальної кількості забруднюючих речовин, викиди метану становили 36,9 тис.т, діоксиду сірки – 19,6 тис.т, діоксиду азоту – 5,6 тис.т, оксиду вуглецю – 4,3 тис.т. Крім того, викиди діоксиду вуглецю становили 3126,0 тис.т.

У розрахунку на 1 км² площі припало 3,5 т забруднювальних речовин (4,6% від загальної кількості), на 1 особу – 30,3 кг (40,2).

Основними забруднювачами повітря Львівської області у 2021 році були підприємства добувної промисловості (45,3% від загального обсягу викидів) та з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (37,5%).

До найбільш забруднених територій по області входить і м. Червоноград – 15,3% від загальних обсягів викидів області, Червоноградської ТГ, Червоноградського району – вплив шахт ДП «Львіввугілля» та 41,4% від загальних викидів області по Червоноградському районі

Основний вклад в забруднення атмосферного повітря здійснюють підприємства енергетики, вугільної та видобувної промисловості, а також підприємства по видобуванню, транспортуванню і зберіганню природного газу, а саме: (на території Червоноградського р-ну): ДП «Львіввугілля» (6 шахт які займаються видобутком кам'яного вугілля) - 30,404 тис.т. викидів забруднюючих речовин в атмосферу (у 2021р.); ДВАТ шахта «Надія» - 0,093 тис.т. викидів забруднюючих речовин в атмосферу (у 2021р.).

Основним джерелом забруднення повітряного басейну є підприємство вугільної галузі ДВАТ "Шахта "Надія", де відбуваються викиди шахтного газу шахтними вентиляційними установками, а також продукти згорання унаслідок самозаймання вуглевміщуючих порід у териконах. Навіть після закриття шахт проблеми з емісією шахтного метану залишаються.

Шахтний метан - вибухонебезпечний, високоактивний парниковий газ, його руйнівний вплив на природу в 20 разів перевищує вплив CO₂. При попаданні в атмосферу він значно погіршує екологічну обстановку, завдяки своїй здатності створювати парниковий ефект на планеті. Ці властивості газу вимагають його постійної утилізації та моніторингу стану шахти.

Потенційним джерелом забруднення повітряного басейну є рух автотранспорту. По житлових вулицях, де інтенсивність руху автотранспорту в місті є значно меншою, рівень

забруднення СО не буде перевищувати 1 мг/м³. У 2019р. від стаціонарних джерел забруднення у м. Червоноград у повітря потрапило 13,629 тис.т. забруднюючих речовин. З них речовин у вигляді суспендованих твердих частинок – 0,155 тис.т, діоксид сірки – 0,96 тис.т, діоксид азоту – 0,041 тис.т, оксид вуглецю – 0,065 тис.т. У 2018р. показник викидів від стаціонарних джерел забруднення становив – 13,958 тис.т забруднюючих речовин. Тобто, спостерігаємо зменшення викидів на 329 т.

Стан природно-заповідного фонду

Природно-заповідний фонд (ПЗФ) становлять ділянки суші і водного простору, природні комплекси та об'єкти, які мають особливу природоохоронну, наукову, естетичну, рекреаційну та іншу цінність і виділені з метою збереження природної різноманітності ландшафтів, генофонду тваринного і рослинного світу, підтримання загального екологічного балансу та забезпечення фонових моніторингу навколишнього природного середовища. ПЗФ охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення і використання. Україна розглядає цей фонд як складову частину світової системи природних територій та об'єктів, що перебувають під особливою охороною.

Природно-заповідний фонд Львівської області становить 347 об'єктів і території ПЗФ, які розташовані на території площею 148566,864 га. З них загальнодержавного значення — 25 об'єкти площею понад 64,563 тис. га, місцевого значення — 322 об'єкти площею понад 83,9 тис. га. На частку заповідного фонду припадає майже 6,8 % території області.

У Червоноградському районі знаходяться:

- *Заповідні урочища загальнодержавного значення:*

- Борове (створене 1984р. площею - 25 га) - відстань до території проектування - 8,3 км;
- Борок (створене 1984р. площею 34 га) відстань до території проектування - 33 км;
- Великомоствівське (створене 1984р. площею - 27 га) відстань до території проектування - 10 км;
- Грицеволя (створене 1984р. площею 33 га) відстань до території проектування - 65 км;
- Топорівське (створене 1984р. площею - 96 га) відстань до території проектування - 66 км;

- *Заказники загальнодержавного значення:*

- Волицький (відноситься до категорії Ботанічних, створений 1978р., площа – 150 га) відстань до території проектування - 31 км;;
- Лопатинський (відноситься до категорії Лісових, створений 1984р., площа – 109 га) відстань до території проектування - 63 км;

- *Природно-заповідний фонд місцевого значення:*

- *Заказники:*

- Великий ліс (відноситься до категорії Лісових, створений 1984р., площа – 1 649 га) відстань до території проектування - 29 км;
- Пукачів (відноситься до категорії Загальнозоологічних, створений 1984р., площа – 20 1 649 га) відстань до території проектування - 39 км;
- Федорівка (відноситься до категорії Ландшафтних, створений 1997р., площа – 1 409 га) відстань до території проектування - 36 км;
- "Нивка" (відноситься до категорії Лісових, створений - 2018 р., площа - 0,5 га) відстань до території проектування на відстані - 7 км
- "Двірцівський" (відноситься до категорії Ботанічних, створений 2019р., площа - 63,9 га) відстань до території проектування - 10 км.

- *Пам'ятки природи:*

- Віковий ясен (відноситься до категорії Ботанічної, створений 1984 р.) відстань до території проектування - 22 км;

• *Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва:*

- Парк XVIII ст. (площа – 5 га) відстань до території проектування - 31 км

На території проектування відсутні вищезазначені об'єкти та території природно-заповідного фонду, а також їхні охоронні зони.

Території мережі Емеральд (Смарагдової мережі) відповідно до Бернської конвенції в межах детального плану та в безпосередній близькості до нього не виявлені (інтерактивний картографічний веб-застосунок «Смарагдова мережа України: база даних – Species of Resolution 6. Database» за посиланням <http://emerald.net.ua/>).

На території проектування та в її найближчих околицях відсутні об'єкти та території природно-заповідного фонду. Об'єкти ПЗФ знаходяться на достатній відстані від території проектування, тому негативного впливу на ПЗФ не передбачається.

На території опрацювання ДПТ об'єкти археологічної або історикокультурної спадщини виявлені не були.

Зважаючи на характер планованої діяльності, та фактичне розташування заповідного фонду можна зробити висновок, що реалізація планованої діяльності, негативного впливу чи шкоди вищевказаним об'єктам не нанесе.

Біорізноманіття: флора та фауна

Відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» всі об'єкти рослинного і тваринного світу підлягають державній охороні, а їх використання здійснюється на основі спеціальних дозволів і за плату. Спеціальні питання з охорони, використання і відтворення об'єктів тваринного світу регулюються Законом України «Про тваринний світ», а щодо охорони і регулювання використання рослин - Законом України «Про рослинний світ». Питання збереження біологічного та ландшафтного різноманіття в межах територій природно-фонду висвітлені у Законі «Про природно-заповідний фонд України», а щодо рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів рослин і тварин — у Положенні про Червону книгу України.

До Червоної книги України у межах Львівської області включено 176 видів рослин, з них:

- Судинних рослин — 142;
- Мохоподібних — 9;
- Водоростей — 4;
- Лишайників — 8;
- Грибів — 13.

Серед них за природоохоронним статусом:

- Вразливих — 80;
- Рідкісних — 42;
- Недостатньо відомих — 0;
- Неоцінених — 25;
- Зникаючих — 28;
- Зниклих у природі — 0;
- Зниклих — 1.

Загальна кількість видів тварин на території Львівської області, що занесені до Червоної книги України налічує 140 видів тварин, з них:

- Кишковопорожнинних — 0;
- Круглих червів — 0;
- Кільчастих червів 0;

- Членистоногих — 64;
- Молюсків — 6;
- Хордових — 70.

Серед них за природоохоронним статусом:

- Вразливих — 66;
- Рідкісних — 39;
- Недостатньо відомих — 4;
- Неоцінених — 8;
- Зникаючих — 22;
- Зниклих у природі — 1;
- Зниклих — 0.

Північна частина Червоноградського району розташована в зоні лісостепу, а південна — в зоні мішаних лісів. Її розвитку тут сприяють кліматичні і ґрунтові умови, а також характер рельєфу.

Флора території проектування представлена здебільшого трав'янистою самосіяною рослинністю.

На території проектування відсутні місця постійного проживання та перебування диких тварин і видів, що підлягають особливій охороні. Виходячи з вищевказаного, вплив на тварин та рослин, занесених до Червоної книги України і до переліків видів, які підлягають особливій охороні, відсутній.

На території проектування рідкісні тварини та цінні зелені насадження, які занесені до Червоної та Зеленої книги України відсутні.

Стан розвитку лісового господарства.

Ліси Львівської області займають 28 % її території, тоді як у середньому по Україні цей показник складає 14,3%.

Ліси на Львівщині займають площу 694,4 тис. гектарів, що становить понад 8 % загальної площі лісів держави. Для порівняння: загальна територія області складає лише 3,6 % від території України. За загальною площею лісів Львівщина займає третє місце по Україні після Волинської та Житомирської областей. Ліси по території області розміщені нерівномірно. Основна частина вкритої лісом площі припадає на гірські райони Карпат, а також Розточчя, Гологори, Мале Полісся. Найбільші масиви лісів зосереджені в Сколівському, Турківському, Старосамбірському, Яворівському та Дрогобицькому районах. Найменш лісистими є Городецький, Самбірський та Пустомитівський райони, тобто рівнинні райони, що пов'язано з давнім освоєнням даних територій та високою щільністю населення.

Ліси Львівської області поділені на 4 основні категорії:

- 1) ліси природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення займають площу 132,8 тис.га (19,1%);
- 2) рекреаційно-оздоровчі ліси – 295,1 тис.га (42,5%);
- 3) захисні ліси -115,5 тис.га (16,6%),
- 4) експлуатаційні ліси -310,1 тис.га (44,6%).

Лісовий фонд Львівської області характеризується високими таксаційними показниками. Зокрема, насадження II-го і вище бонітетів зростають на 95,8 % площі, в тому числі високобонітетні деревостани займають 20,2 %, середньобонітетні – 75,6 %, низькобонітетні (IVV) деревостани складають лише 4,2 % вкритих лісом земель.

Львівська область розташована в межах Центрально-Європейської широколистяно-лісових геоботанічних провінцій.

Основні масиви лісів зосереджені в горах та на півночі області. На Малому Поліссі переважають соснові і сосново-дубові ліси, на Розточчі – соснові і буковососнові, на Подільській височині – буково-дубові та грабово-дубові, на Передкарпатті – дубово-буковоялицеві, в Карпатах – букові, ялицево-букові, ялицеві і ялинові ліси.

Основними лісоутворюючими породами є сосна (23,8 % площі лісів), дуб (18,6 %), бук (18,2 %), ялина європейська (15,6 %), ялиця біла (8,2 %), вільха чорна (7,8 %).

Загалом для лісів Львівщини характерна різноманітність деревних порід, що дає змогу формувати найбільш стійкі і продуктивні змішані насадження, задовольняти найрізноманітніші потреби в лісовій продукції. Вікова структура лісів підприємств Львівського обласного управління лісового та мисливського господарства є близькою до оптимальної.

В лісовому фонді домінують середньовікові деревостани, які займають площу 186,9 тис.га, молодняки – 84,7 тис. га, пристигаючі 89,8 тис. га, стиглі і перестійні – 67,7 тис. га. Середній вік – 64 роки. Загальний запас деревини в лісах області складає 132,3 млн.м³, в тому числі в державному лісовому фонді – 116,4 млн.м³. Середній запас деревної маси на 1га вкритих лісовою рослинністю земель по підприємствах Львівського ОУЛМГ складає 274 м³, запас деревини з 21 розрахунку на 1 особу складає 52м³.

Стан поводження з відходами.

В області за даними моніторингу станом на 01.01.2021 нараховується 20 діючих сміттєзвалищ. Загальна площа земель, зайнята під сміттєзвалищами, перевищує 152 га.

Відповідно до вищенаведеного відображаємо інформацію за 2020 рік. У 2020 році на території Львівської області утворено підприємствами та домогосподарствами 3121,1 тис.т відходів.

У процесі економічної діяльності підприємств та організацій утворено 2923,5 тис.т відходів (93,7% від утворених), у домогосподарствах – 198,1 тис.т (6,3%).

Основна частина утворених у 2020 році відходів (99,96% від загального обсягу) належить до відходів IV класу небезпеки. Відходів I-III класу небезпеки утворено 1142 т, у тому числі I класу – 246 т, II класу – 561 т, III класу – 335 т.

У загальному обсязі відходів, утворених у 2020 році, відходи згоряння становили 41,2%, відходи рослинного походження – 9,2%, побутові та подібні відходи – 8,8%.

У розрахунку на одну особу у 2020 році було утворено 1246 кг відходів на 1 км² – 143 т.

Основними принципами державної політики у сфері поводження відходами є пріоритетний захист навколишнього природного середовища та здоров'я людини від негативного впливу відходів, забезпечення ощадливого використання матеріально-сировинних та енергетичних ресурсів, науково обгрунтоване узгодження екологічних, економічних та соціальних інтересів суспільства щодо утворення та використання відходів з метою забезпечення його сталого розвитку.

До основних напрямів державної політики щодо реалізації зазначених принципів належить:

- забезпечення повного збирання і своєчасного знешкодження та видалення відходів, а також дотримання правил екологічної безпеки при поводженні з ними;
- зведення до мінімуму утворення відходів та зменшення їх небезпечності;
- забезпечення комплексного використання матеріально-сировинних ресурсів;
- сприяння максимально можливій утилізації відходів шляхом прямого повторного чи альтернативного використання ресурсно-цінних відходів;

- забезпечення безпечного видалення відходів, що не підлягають утилізації, шляхом розроблення відповідних технологій, екологічно безпечних методів та засобів поводження з відходами;
 - організація контролю за місцями чи об'єктами розміщення відходів для запобігання шкідливому впливу їх на навколишнє природне середовище та здоров'я людини;
 - здійснення комплексу науково-технічних та маркетингових досліджень для виявлення і визначення ресурсної цінності відходів з метою їх ефективного використання;
 - сприяння створенню об'єктів поводження з відходами;
 - забезпечення соціального захисту працівників, зайнятих у сфері поводження з відходами;
 - обов'язковий облік відходів на основі їх класифікації та паспортизації;
 - створення умов для реалізації роздільного збирання побутових відходів шляхом запровадження соціально-економічних механізмів, спрямованих на заохочення утворювачів цих відходів до їх роздільного збирання;
- ї) сприяння залученню недержавних інвестицій та інших позабюджетних джерел фінансування у сферу поводження з відходами.

Стан здоров'я та умови життєдіяльності населення

Здоров'я населення є однією з основних умов соціального благополуччя й успішного економічного зростання, збільшення тривалості активного життя, поліпшення демографічної ситуації.

На сьогодні доведено, що незадовільний стан довкілля, забруднення хімічними, фізичними та біологічними агентами повітря, ґрунту і води, дія інших негативних факторів навколишнього середовища на організм людини є причинами зростання захворюваності.

Вплив забруднюючих речовин на здоров'я людини

Забруднення атмосферного повітря за ступенем хімічної небезпеки для людини посідає перше місце. Це обумовлено, насамперед тим, що забруднюючі речовини з атмосферного повітря мають найширше розповсюдження та випадають у різні середовища.

Речовини, що забруднюють природне середовище, дуже різноманітні. Залежно від своєї природи, концентрації, часу дії на організм людини вони можуть викликати різні несприятливі наслідки. Короточасна дія невеликих концентрацій таких речовин може викликати запаморочення, нудоту, печіння в горлі, кашель. Потрапляння до організму людини великих концентрацій токсичних речовин може привести до втрати свідомості, гострого отруєння і навіть смерті. Прикладом подібної дії можуть бути смоги, що утворюються у великих містах в безвітряну погоду, або аварійні викиди токсичних речовин промисловими підприємствами в атмосферне повітря.

Реакції організму на забруднення залежать від індивідуальних особливостей: віку, статі, стану здоров'я. Як правило, більш уразливі діти, хворі та люди похилого віку. При систематичному або періодичному надходженні в організм порівняно невеликих кількостей токсичних речовин відбувається хронічне отруєння. Ознаками хронічного отруєння є порушення нормальної поведінки, звичок, а також нейропсихічного відхилення: швидке стомлення або відчуття постійної втоми, сонливість або, навпаки, безсоння, апатія, ослаблення уваги, неуважність, забудькуватість, сильні коливання настрою. При хронічному отруєнні одні і ті ж речовини у різних людей можуть викликати різні ураження нирок, кровотворних органів, нервової системи, печінки.

Забруднене повітря негативно впливає переважно на дихальні шляхи, викликаючи бронхіт, емфізему, астму. Шкідливі речовини, що містяться в атмосфері, впливають на людський організм також і при контакті з поверхнею шкіри або слизистою оболонкою.

Ознаки і наслідки дій забруднювачів повітря на організм людини виявляються переважно в погіршенні загального стану здоров'я: з'являються головні болі, нудота, відчуття слабкості, знижується або втрачається працездатність.

Здоров'я населення можна оцінити такими показниками, як середня тривалість життя при народженні або після досягнення певного віку, загальна смертність та смертність дітей до одного року життя, захворюваність і функціональні відхилення, поширеність хвороб.

Якість питної води та її вплив на здоров'я населення

Питна вода та її якість істотно впливають на всі фізіологічні та біохімічні процеси, що відбуваються в організмі людини, на стан її здоров'я. Питна вода, що не відповідає нормативним вимогам несе загрозу виникнення серед населення інфекційних захворювань, злоякісних утворень, захворювань ендокринної та інших систем організму.

У відповідності до вимог ДСанПіНу 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» питна вода повинна відповідати таким гігієнічним вимогам: бути безпечною в епідемічному та радіаційному відношенні, мати сприятливі органолептичні властивості та нешкідливий хімічний склад.

Стан ґрунту та вплив на здоров'я населення

Ґрунт має важливе санітарно-гігієнічне і медичне значення, його хімічний склад і наявність у ньому мікроорганізмів значною мірою впливають на стан здоров'я населення.

Ґрунт є середовищем життя багатьох хвороботворних мікроорганізмів і вірусів, які збуджують такі тяжкі захворювання, як холера, тиф, чума, сибірська виразка, сказ, туляремія, дизентерія, поліомієліт, правець та ін. Крім того, в ґрунті живуть тварини, які є носіями епідемічних та інфекційних захворювань. Одночасно хвороботворні мікроорганізми потрапляють в ґрунти в будь-якій природній зоні в результаті забруднення їх покидьками населених пунктів, стічними водами, підприємств легкої та харчової промисловості при недотриманні технологічних та санітарних норм. З низхідним потоком води збудники інфекційних хвороб потрапляють у підґрунтові води, які стають небезпечними для здоров'я людей.

На стан здоров'я людей значною мірою впливає також несприятливий хімічний склад ґрунту. Як недостатня кількість будь-якого хімічного елементу, так і його надмірна кількість погіршують здоров'я людей. Відомі випадки захворювання людей через нестачу кальцію, заліза, йоду, фтору та інших елементів. Особливо погіршується здоров'я людей при нестачі хімічних елементів, які входять до складу біологічно активних речовин, регуляторів життєвих процесів — вітамінів, ферментів, гормонів.

Крім несприятливого хімічного складу ґрунтів, зумовленого природними процесами, на здоров'я людей негативно впливають ґрунти, штучно забруднені шкідливими сполуками.

Дуже небезпечними для організму людини є елементи важких металів: кадмію, цинку, нікелю, молібдену, ртуті, свинцю, миш'яку, селену та ін. Миш'як, цинк, молібден є канцерогенами, які призводять до ракових захворювань. Накопичення селену в організмі зумовлює випадання волосся у людей. Якщо в ґрунті мало літію, це спричиняє часті захворювання на шизофренію, при низькій концентрації кобальту, міді, цинку у людей розвивається короткозорість. Надмірний вміст у ґрунтах радіоактивних ізотопів призводить до накопичення їх у кістках та інших тканинах людини, що спричинює променеву хворобу.

Основними шляхами забруднення ґрунтів шкідливими елементами та їх сполуками є застосування пестицидів, надмірних доз мінеральних добрив, автомобільного транспорту тощо.

Всі елементи, які надходять у ґрунт, засвоюються рослинами і по трофічних ланцюгах потрапляють в організм людини. Отже, причину багатьох хвороб треба шукати в ґрунті, вплив якого поширюється на людину через їжу, питну воду і частково повітря.

Серед чинників, що впливають на захворюваність та здоров'я населення, виділяються наступні:

- соціально-економічні (рівень соціальної інфраструктури, умови праці, можливості оздоровлення, доходи та витрати населення, рівень життя тощо);
- генетичні;
- стан навколишнього середовища (що обумовлюється як природними так і антропогенними факторами);
- відсутність повноцінної системи охорони здоров'я.

Середня очікувана тривалість життя (СОТЖ), середня очікувана тривалість життя без інвалідності (СОТЖБІ) та середня очікувана тривалість здорового життя (СОТЗЖ): Відмінність у показниках СОТЖБІ та СОТЖ (вища ймовірність прожити з інвалідністю) у Львівській області - 10,1. Коефіцієнт смертності у працездатному віці у Львівській області - 358,2.

Радіоекологічний стан Львівської області є безпечним. На території області немає територій з радіоактивними забрудненнями внаслідок Чорнобильської катастрофи. Природний радіаційний фон знаходиться в межах 10-17 мкР/год. На території області знаходиться 44 підприємства та освітні заклади і близько 70 медичних установ, які використовують джерела іонізуючого випромінювання, та 47 спеціалізованих підприємства з заготівлі та переробки металобрухту і 40 приймальних пунктів металобрухту, що мають ліцензії Мінпромполітики на операції з металобрухтом. На території області знаходиться державний міжобласний спецкомбінат ДК Укр ДО "Радон" МНС України, який відноситься до радіаційнонебезпечних об'єктів.

Львівська область розташована у межах трьох типів геологічних середовищ: платформеного, складчастого і прогину та характеризується досить високою динамікою розвитку екзогенних геологічних процесів. Кожен з інженерно-геологічних регіонів характеризується різко відмінною історією геологічного розвитку, специфікою геологічної та геоморфологічної будови, які і визначають основні умови для формування та розвитку ЕГП: зсуви, карст та сільові процеси. Особливості геологічної будови, геоморфологічних інженерно-геологічних, кліматичних умов та техногенних чинників Львівської області зумовлюють широкий розвиток на їх території, особливо в гірській частині, небезпечних екзогенних геологічних процесів (НЕГП). При природно-історичних умовах активізація зсувних процесів відмічається в місцях розповсюдження давніх зсувів. Новітні зсуви утворюються за техногенних обставин.

Прогнозні зміни стану довкілля у тому числі здоров'я населення якщо документ державного планування не буде затверджено:

За умови незатвердження детального плану території та не реалізації проєктних рішень, в подальшому не буде передбачено впорядкування території та формування вимог до забудови на даній ділянці, відповідно до діючих санітарних та будівельних норм і правил. Порушення дотримання охоронних зон, санітарно-захисних зон тощо в подальшому може призвести до негативного впливу на компоненти навколишнього середовища та погіршення стану самопочуття та збільшення захворювань серед населення.

Відмова від реалізації проєкту не призведе до змін стану компонентів довкілля та соціально-економічних показників території.

3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на території, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).

Територія детального плану розташована за межами населених пунктів Червоноградської міської територіальної громади, неподалік с.Сілець (північно-західний напрям), в південно-західному напрямку від м.Червоноград, на відстані орієнтовно 10км від межі міста.

Із східної сторони території опрацювання проходить залізнична колія.

Межі детального плану формують:

- з півночі, сходу та північного сходу – зеленими насадженнями загального користування (мішані ліси),
- з півдня - з проїздом місцевого значення;
- з півночі - з землями сільськогосподарського призначення.

Основна мета проєкту:

- визначення ділянок для будівництва об'єкту водного фонду – території для культурно-оздоровчих потреб, рекреаційних, спортивних і туристичних цілей;
- удосконалення інженерно-транспортної інфраструктури;
- встановлення планувальних обмежень, які вимагають упорядкувати територію;
- формування повноцінного рекреаційного середовища;
- створення комфортних умов для проживання та відпочинку відвідувачів (визначення ділянок для улаштування проїздів, тротуарів, озеленення, інженерних мереж, паркувальних майданчиків, тощо).

На території площею 13,4954 га з кадастровим номером 4624886600:03:000:0827 планується розмістити об'єкти для культурно-оздоровчих, рекреаційних потреб, а саме:

- три ставки (площею: I- 1.5818га, II- 2,9950га та III- 2.9911га);
- спортивні майданчики;
- парк;
- відпочинкова зона;
- відпочинкові будинки - 10 шт.;
- альтанки - 20 шт.;
- КПП;
- автомобільні стоянки - (I-на 52 м/місць, II- на 23 м/місць);
- кишені для роз'їзду та автомобільна стоянка на 4 м/місць для користувачів альтанками;
- комплектна трансформаторна підстанція;
- локальні очисні споруди;
- водонапірна башта.

На ділянці проєктування діють наступні планувальні обмеження:

- червоні лінії;
- лінія регулювання забудови;
- прибережно-захисні смуги;
- протипожежні розриви;
- охоронні зони від інженерних мереж.

Інші планувальні обмеження відсутні.

Орієнтовна кількість працівників та відвідувачів орієнтовно приймаємо 150 людей.

В межах виконаної містобудівної документації «Детальний план території» застосовуються наступні основні територіальні зони:

Рекреаційна зона Р-2. Рекреаційна зона активного відпочинку

Зона призначена для організації відпочинку населення. До зони входять парки, сквери, бульвари та інші озеленені території, що використовуються населенням для відпочинку, об'єкти відпочинку, спортивні, рекреаційні для дітей та дорослих, а також намівні території, набережна, інженерні споруди що мають забезпечувати захист берегової території від руйнації. Також ця територія призначена для лікування, відпочинку. До зони входять пляжі та припляжна територія з набором необхідних споруд.

Переважні види використання:

- зелені насадження загального користування;
- пляжі;
- набережні;
- рятувальні станції;
- пляжна обладнання: солярії, аеросолярії з тіншовими навісами, лежачки, шезлонги, крісла для відпочинку, тіншові прасольки, тенти, кабіни для переодягання, душові, гардероби з роздягальнями, питтєві фонтани;
- окремі адміністративно-господарські будівлі;
- обладнання для заняттям водним спортом;
- спортивні центри з плавальними басейнами, сезонні спортивні центри;
- спортивні майданчики, стадіони;
- майданчики для кінних прогулянок;
- підприємства громадського харчування;
- центри відпочинку;
- атракціони;
- аквапарки;
- мотузкові містечка;
- пейнтбольні клуби;
- фонтани, малі архітектурні форми;
- пункти прокату;
- екскурсійні б'юро.

Супутні види використання:

- майданчики для дитячої гри, манежі для дітей ясельного віку;
- споруди інженерної інфраструктури, технічні будинки та споруди, пов'язані з обслуговуванням пляжів;
- інформаційна реклама;
- пункти першої медичної допомоги;
- громадські вбиральні;
- магазини з торгівельною площею до 40м²

Допустимі види використання (потребують спеціального дозволу або погодження):

- культові споруди;
- станції човнів;
- пірси, причали;
- берегозахисні споруди;
- автостоянки для тимчасового зберігання транспортних засобів.

Містобудівні умови та обмеження до забудови земельної ділянки:

- *назва об'єкта будівництва* – будівлі для відпочинку та рекреації;
- *наміри забудови* – культурно-оздоровчі потреби, рекреаційні, спортивні і туристичні цілі;

- *площа земельної ділянки – 13,4954 га;*
- *цільове призначення земельної ділянки – землі рекреаційного призначення.*
- *функціональне призначення земельної ділянки – територія для відпочинку та рекреації;*

Основні техніко-економічні показники об'єкта будівництва:

- *площа забудови – 1100 м²;*
- *граничнодопустима висота будівель – до 12 м;*
- *максимально допустимий відсоток забудови земельної ділянки – 50 %;*
- *максимально допустима щільність населення – не нормується;*
- *планувальні обмеження (зони охорони пам'яток культурної спадщини, зони охоронюваного ландшафту, межі історичних ареалів, прибережні захисні смуги, санітарно-захисні та інші охоронювані зони) – охоронна зона мішаного лісу - 50м, прибережно-захисна смуга - 25м.;*
- *мінімально допустимі відстані від об'єктів, які проектуються, до існуючих будинків та споруд - не менше 8,0 м (згідно табл. 15.2 ДБН Б.2.2-12:2019 та поділу будинку відповідно до конструктивних характеристик); відстань від автостоянки для легкових автомобілів приймати не менше як 15м і 10,0 м (згідно табл. 10.6 ДБН Б.2.2-12:2019);*
- *вимоги щодо наявності місць для постійного зберігання автотранспорту – проектована автостоянка для легкових автомобілів.*

В межах детального плану території житлові садибні будинки та виробничі об'єкти відсутні.

Об'єкти обслуговування в межах детального плану території:

— Чотири проектовані магазини, з радіусом обслуговування – 1000,0-2000 м;

На території, яка розглядається детальним планом, згідно матеріалів генерального плану, пам'ятки архітектури, історії, культури, об'єкти природно-заповідного фонду – відсутні.

Об'єктом дорожньо-транспортної інфраструктури є щебеневий проїзд.

Планування руху транспорту розроблено згідно з вимогами ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій», ДБН В.2.3-5-2018 «Вулиці та дороги населених пунктів» та ДБН В.2.3-4:2015 «Автомобільні дороги».

Передбачено заїзд на територію проектування зі сторони існуючого проїзду місцевого значення, який потребує розширення на зміну дорожнього покриття.

Тимчасові паркувальні місця для автомобілів (загальна кількість – 95 м/місць). Ширини вулиць в межах червоних ліній запроектовані мінімально допустимо згідно з ДБН В.2.3-5-2018 «Вулиці та дороги населених пунктів», проїзди на всіх вулицях запроектовані двосторонніми.

Пішохідне сполучення передбачено тротуаром в межах існуючої вулиці та доріжками та тротуарами на території відпочинкового комплексу.

Детальніше рух транспорту представлений у ДПТ на аркуші 5 «Схема організації руху транспорту і пішоходів».

В межах проектованої території передбачається розмістити дві великі автомобільні стоянки, одні при в'їзді на територію розміром на 52м/місця, для відвідувачі комплексу та пляжу, другу на 23м/місць безпосередньо біля будівель для відпочинку, також передбачено автомобільні стоянки в зоні розміщення альтанок з розрахунком 2м/місця на 1 альтанку.

Поздовжні профілі проїжджої частини доріг були встановлені згідно ДБН В.2.3-5-2018 "Вулиці та дороги населених пунктів" (табл. 1, табл. 5.2, табл. 5.11) та становлять, враховуючи діючі норми:

- для вулиць та доріг в науково-виробничих, промислових і комунально-складських зонах (районах) - 60 % при розрахунковій швидкості 40 км/год;

— для проїздів - 80 % при розрахунковій швидкості 30 км/год.

На майданчиках для паркування обов'язково облаштовуються місця (в обсязі не менше 10 відсотків загальної кількості, але не менш як одне місце) передбаченого стандартами розміру, позначені дорожніми знаками та дорожньою розміткою для паркування транспортних засобів, зазначених у частині шостій статті 30 Закону України “Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні”. Відстань від в'їзду на майданчик для платного паркування до найближчого такого місця не повинна перевищувати 50 метрів.

Для підвищення безпеки руху в нічні години на вулицях передбачено влаштування штучного освітлення світильниками з високоекономічними газорозряджувальними джерелами світла.

Електропостачання проектного об'єкту передбачається від проектової кабельної мережі 0,4 кВ.

Розрахункова потужність громадської будівлі становить 30 кВт.

Енергоспоживач відноситься до III та II (теплогенераторні) ступеня надійності. II ступінь надійності забезпечується переносним бензиновим генератором. Січення та марки кабелів визначається наступними стадіями проектування.

В межах детального плану запроектовані пішохідні зв'язки та велосипедні доріжки з замощенням бетонною бруківкою (ФЕМ), комплексний благоустрій та озеленення вуличної системи з використанням газонів багаторічних трав, посадкою дерев та місцями для короткочасного відпочинку.

Благоустрій даного детального плану території проводиться одночасно зі спорудженням будівель, з організацією твердого покриття, вулиць, проїздів, тротуарів, майданчиків, споруд і прокладенням мереж водопостачання, каналізації, водопостачання та інших інженерних комунікацій, озеленення та встановленням малих архітектурних форм.

Для зменшення наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру необхідне своєчасне оповіщення людей про загрозу та виникнення надзвичайних ситуацій, обстановку, яка склалася, а також інформування про порядок і правила поведінки в умовах надзвичайних ситуацій. Це дає можливість вжити необхідних заходів щодо захисту людей і матеріальних цінностей. Створення системи оповіщення населення про загрозу виникнення надзвичайних ситуацій і постійне інформування людей про них передбачається із використання радіотрансляційної мережі та встановленням електросирени типу С-40.

Будівництво, реконструкція, розвиток та експлуатаційно-технічне обслуговування систем оповіщення повинні здійснюватися спеціально підготовленими працівниками підприємств електрозв'язку за договорами між власниками засобів оповіщення і цими підприємствами.

Інженерна підготовка ділянки забезпечується вертикальним плануванням території та проїзду із забезпеченням нормативних повздовжніх та поперечних ухилів.

Зовнішнє пожежогасіння передбачається від проектного пожежного резервуару об'ємом не менше ніж 200 м³ та проектного оглядового шахтного колодязя, оснащеного пристроєм для забору води з нього пожежними машинами.

В межах ДПТ проектується водойми, до яких передбачається облаштування двох під'їздів з розворотними майданчиками 12×12 м для забору води пожежними машинами.

Зовнішнє пожежогасіння передбачається також від 9 проєктованих пожежних гідрантів, встановлених на проєктованій водопровідній мережі, що знаходяться в межах детального плану.

На території ДПТ проектується водозабірна свердловина яку, згідно ДБН В.2.5 - 74:2013, передбачається оснастити пристроєм для забору води пожежними машинами.

На наступних стадіях проектування слід звернути увагу на дотримання вимог вищезазначеного ДБН щодо встановлення пожежних гідрантів на відстані не більше 200м.

Для відведення атмосферних вод передбачено розпланування території з врахуванням існуючих відміток та існуючої вуличної мережі даного рекреаційного масиву. Проектом детального плану передбачено впорядкування проїжджої частини з одночасним влаштуванням зовнішнього водовідведення.

При проектуванні пожежних гідрантів їх тип погоджувати з підрозділами ДСНС України в залежності від наявного в пожежно-рятувальних підрозділах обладнання для їх використання при гасінні пожеж.

Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу здійснювалась по окремих компонентах навколишнього середовища.

Ймовірний вплив на стан атмосферного повітря

Проектними рішеннями містобудівної документації в межах ділянки проектування передбачається розташування трьох ставків, відпочинкової зони та спортивних майданчиків (10-ти відпочинкових будинків, 20 альтанок).

Ймовірні ризики: Можливий вплив на стан атмосферного повітря відбуватиметься:

- на стадії проведення підготовчих та будівельних робіт за рахунок викидів вихлопних газів техніки, що використовується для монтажних, підйимально-транспортних та землекопальних робіт;
- при будівництві автомобільної дороги (проїздів), основним джерелом впливу на атмосферне повітря є технологічні процеси та будівельна техніка;
- при експлуатації автомобільної дороги, основним джерелом впливу на атмосферне повітря є транспортні засоби.

Позитивний вплив на стан атмосферного повітря передбачено за рахунок:

- встановлення санітарно-захисної зони;
- влаштування зон зелених насаджень.

Ймовірний вплив на водні ресурси

Водопостачання та водовідведення

Основним джерелом водопостачання в області є підземні води.

Використання прісної води в басейні Західного Бугу протягом 2019 року зменшилося на 0,94 млн.м³ і становить 35,01 млн.м³. Використання води на виробничі потреби зменшилося на 0,7 млн.м³.

Протягом 2019 року були відібрані проби з озер, ставків (в т.ч. декоративних), потічків та річок. Всього досліджено 35 точок і відібрано 140 проб поверхневої води. Найбільша кількість перевищень зафіксовано по таких забруднюючих речовинах як завислі речовини (на 35 точках спостереження), залізо загальне (на 20), БСК 5 (на 31), аміак (на 18).

Найбільша кількість перевищень ГДК у досліджуваних пробах води зафіксована у басейнах Західного Бугу.

На даній території проектованим споживачем води будуть відпочинкові будинки.

Розрахункова потреба у воді проектованого об'єкту на господарсько-побутові потреби становить: 0,75 м³/добу.

Для потреб водопостачання планується використовувати власну мережу водопостачання від проектованої свердловини. Встановлення септиків для збору води.

Прокладання водопровідних мереж передбачається в межах червоних ліній та на відстані не менше 5 м від фундаментів будівель і споруд. Діаметр проектованої водопровідної мережі

передбачається не менше 100 мм. Для можливості встановлення на них пожежних гідрантів. Максимальна відстань між гідрантами пропонується 100 м.

Норми на зовнішнє пожежогасіння приймаються згідно ДБН і становлять – 1 струмінь 15 л/с. При розрахунковій тривалості пожежі 3 години витрата на зовнішнє пожежогасіння становитиме 162 м³/пожежу.

Розрахункова кількість стічних вод від проектованої забудови приймається по водоспоживанню, за винятком безповоротних втрат (витрат на полив зелених насаджень та доріг) і становить –0,75 м³/добу.

Стічні води передбачено самопливом відводити на очисні споруди типу "BIOTAL" залізобетонного виконання закритого типу, які призначені для глибокого біологічного очищення господарсько-побутових стічних вод. Ці установки очищення побутових стічних вод мають унікальну технологію, яка дозволяє на виході отримати ідеально чисту технічну воду.

На очисних спорудах стічних вод стоки очищають, знезаражують і готують до скидання у водойми. Устаткування забезпечує очистку води до відповідності регламентам і нормативним вимогам. Якісно очищена вода не завдає шкоди навколишньому середовищу, не впливає на здоров'я людей і не погіршує стан флори і фауни.

Прокладка мережі каналізації проектується на вільних від забудови територіях, в межах червоних ліній та у відповідності з мінімальними відстанями до фундаментів будівель, споруд та інших мереж.

Ймовірні ризики. Можливий вплив на стан підземних вод відбуватиметься:

- у зв'язку із порушенням ґрунтового покриву під час будівельних робіт;
- за умови розливу каналізаційних стоків на ділянках, не покритих твердим покриттям;
- за умови неналежного функціонування каналізаційних очисних споруд (КОС).

Позитивний вплив на стан водних ресурсів передбачено за рахунок:

- встановлення та дотримання розмірів зони санітарної охорони від свердловин;
- облаштування захисного покриття в зоні санітарної охорони водозабірних споруд;
- встановлення та дотримання санітарно-захисних зон від каналізаційних очисних споруд.

Ймовірний вплив на земельні ресурси, ґрунти

Внаслідок реалізації рішень проекту документа державного планування не передбачаються землетруси, зсуви, селеві потоки, затоплення території ДПТ.

Ймовірні ризики. Під час планованої діяльності передбачається незначний та тимчасовий вплив на ґрунт, а саме:

- ущільнення ґрунту, на стадії проведення підготовчих та будівельних робіт за рахунок впливу від техніки, що використовується для монтажних, підіймально-транспортних та землекопальних робіт;

- за умови порушення організації роздільного збору ТПВ або будівельного сміття та неорганізоване складування твердих побутових відходів (утворення несанкціонованого звалища).

Позитивний вплив на стан земельних ресурсів передбачено за рахунок:

- вирішення питання поводження з твердими побутовими відходами на території проектування, передача попередньо відсортованих ресурсоцінних компонентів відходів спеціалізованим підприємствам на основі укладеного договору;

- облаштування контейнерного майданчику для сміття (огороження майданчику з твердим покриттям);

- влаштування проїздів з асфальтобетону;
- влаштування зелених зон спеціального користування;

- водовідведення побутово-господарських, дощових та сніготалих вод (з попереднім очищенням на КОС).

Ймовірний вплив ДДП на клімат

Зміна клімату - це зміна погодних умов, яка спостерігається протягом тривалого часу. Але також на температуру на планеті впливає склад атмосфери – так званий парниковий ефект.

До головних парникових газів відносять: двоокис вуглецю (вуглекислий газ, CO₂), метан (CH₄), оксид азоту (N₂O), хлорофторвуглеці та водяну пару.

Протягом останніх півтора століття концентрація парникових газів в атмосфері значно зросла – зараз вона більш як на третину вища, ніж була будь-коли раніше в історії (останній встановлений рекорд у 2020 – понад 418 часток на мільйон (ppm), порівняно із доіндустріальним показником у 280 ppm). Причина цьому – людська діяльність.

Протягом останнього століття спалювання викопних палив підвищило концентрацію вуглекислого газу в атмосфері. Вугілля, нафта і природний газ тисячоліттями накопичували у собі вуглець, і при їх спалюванні цей вуглець вивільняється в атмосферу та з'єднується з киснем у повітрі, утворюючи CO₂.

Дерева та рослини у процесі фотосинтезу вловлюють вуглекислий газ (CO₂), захоплюють вуглець (C) та вивільняють в атмосферу кисень (O₂). Викопне паливо – це по суті рештки померлих рослин, які тисячі років лежали під значним тиском, утримуючи накопичений вуглець. Увесь цей процес називається вуглецевим циклом – так само, як вода у природі, вуглець так само ходить по колу із одного стану в інший. Зазвичай його кількість чітко збалансована, що дозволяло системам утримувати стабільність. Однак, через втручання людини у природний процес, цей баланс порушився.

Вирубубання лісу – часто це відбувається для розширення аграрних земель – ми позбавляємося свого найкращого союзника у поглинанні великих об'ємів парникових газів, нами ж створених. Вирубка лісу спричиняє 10% усіх викидів парникових газів у світі. Решту спричиняє, енергетика та транспорт, а також будівлі, промисловість, сільське господарство, відходи та землекористування.

Негативні наслідки, що збільшують вплив на клімат, а саме – збільшують викиди та зменшують поглинання ПГ:

Одноразові викиди ПГ під час проведення ДДП:

- проведення підготовчих та будівельних робіт за рахунок викидів вихлопних газів техніки, земельні роботи.

Позитивні наслідки, що зменшують викиди та збільшують поглинання ПГ:

- збільшення поглинання ПГ за рахунок території зелених насаджень;

Санітарне очищення

Генеральним планом зберігається планова система очистки.

На території проектування необхідно передбачити облаштування площадок для розміщення окремих контейнерів-сміттєзбірників для скла, пластмаси, паперу, металевих банок і харчових відходів, забирання та вивіз сміття з яких буде відбуватися спеціалізованим автотранспортом на місце його подальшої утилізації.

На ділянках проектованої забудови необхідно встановити декоративні смітники та забезпечити забирання з них сміття у контейнери.

Ймовірний вплив на природоохоронні території та об'єкти історико-культурної спадщини

Ймовірний вплив на природоохоронні території та об'єкти історикокультурної спадщини відсутній.

Ймовірний вплив на соціально-економічні умови та стан здоров'я населення

Вплив проектних рішень на соціальне середовище можна оцінити як позитивний, оскільки проектом передбачається розвиток об'єктів, за рахунок яких будуть створюватися нові робочі місця і підвищуватись трудова зайнятість населення.

Необхідність в компенсаційних заходах відсутня. Умови життєдіяльності місцевого населення та його здоров'я при здійсненні зазначеної діяльності не погіршується. Планова діяльність при дотриманні вимог природоохоронного та санітарного законодавства України, а саме Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» не буде мати суттєвого впливу на здоров'я населення міста.

Показники захворюваності населення і смертності залежать від великої кількості факторів. Один з факторів який впливає на здоров'я та тривалість життя населення – екологічний, а саме стан повітря, води, ґрунту, особливості клімату. Тому питання збереження населення, в тому числі запобігання негативного впливу на нього факторів навколишнього середовища знаходиться на постійному контролі Департаменту охорони здоров'я облдержадміністрації.

Основні речовини по яким досліджується повітря – пил, оксид вуглецю, оксиди азоту, солі важких металів, сірчистий газ, сірководень, сірчана кислота тощо.

Поява будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей при реалізації планової діяльності містобудівної документації не передбачається.

Аналіз відомостей про стан навколишнього природного середовища території опрацювання ДПТ

Стан навколишнього природного середовища території земельної ділянки на даний час є задовільним. Електромагнітні випромінювання, дозиметричні дослідження і дослідження акустичного забруднення шуму на даній території не проводилися.

Територія проектування знаходиться за межах населених пунктів. На час проектування на ділянці ДПТ відсутні існуючі будівлі та споруди.

4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)

Враховуючи дані, окреслені в попередніх розділах звіту про СЕО, можна зробити висновок про відсутність змін природного середовища, в результаті антропогенних дій, що ведуть до порушення структури та функціонування природних систем (ландшафтів) і призводять до негативних соціальних, економічних та інших наслідків, у тому числі ризиків впливу на стан здоров'я населення, які стосуються документу державного планування.

Планувальне рішення проектованої території спрямоване на:

- забезпечення комплексності забудови території;
- деталізації планувальної структури території, просторової композиції, параметрів забудови та ландшафтної організації території;
- уточнення червоних ліній та ліній регулювання забудови;

- уточнення меж всіх обмежень у використанні земель згідно із законодавством, державними будівельними нормами, санітарно-гігієнічними нормами, спеціальною документацією;
- визначення параметрів забудови окремих земельних ділянок;
- визначення містобудівних умов та обмежень;
- визначення розподілу територій згідно з будівельними нормами відповідно до встановленого генеральним планом населеного пункту функціонального призначення, режиму та параметрів забудови території;
- обґрунтування потреб у формуванні нових земельних ділянок, формування земельних ділянок та визначення їх цільового призначення, відображення існуючих земельних ділянок та їх функціонального використання;
- визначення напрямів, черговості та обсягів подальшої діяльності щодо:
- створення транспортної інфраструктури, організації транспортного і пішохідного руху, розміщення місць паркування транспортних засобів.

Пропозиції проекту базуються на принципі ефективного використання території, враховуючи інтереси власників суміжних земельних ділянок.

Об'єкти проектування належать до земель культурно-оздоровчих потреб, рекреаційних, спортивних та туристичних цілей, на які розробляється ДПТ розташований за межами населених пунктів, неподалік с.Сілець Червоноградського району Львівської області.

Для покращення санітарно-гігієнічних умов життя населення проектом передбачено упорядкування функціонального зонування, інженерне обладнання, зовнішній благоустрій та озеленення території.

При вирішенні архітектурно-планувальної композиції території були враховані природні умови, рельєф території, та навколишнє середовище.

До джерел шкідливого впливу на навколишнє середовище відносяться:

- міські каналізаційні очисні споруди, що розташовані за межами проекту (на відстані 150 м і більше);
- гаражі та автостоянки.

Активне підземне видобування покладів кам'яного вугілля поблизу м.Соснівка Червоноградського району призвело до прояву низки негативних природно-антропогенних процесів: просідання земної поверхні над виробленим простором, а також забруднення атмосферного повітря, ґрунтових вод та ґрунтів. Підтоплення території не спостерігається.

Суттєвим джерелом забруднення навколишнього середовища є відходи вуглевидобутку - це терикони, що займають велику частину території і є статичним навантаженням на земну поверхню.

В цілому стан навколишнього середовища на території проектування можна характеризувати як добрий.

Функціональне використання території: забудована територія за різним функціональним призначенням, що потребує упорядкування та ущільнення з метою раціонального використання території.

Рівень природної та техногенної безпеки в районі проектування – добрий. На територіях відсутні потенційно техногенно-небезпечних об'єктів.

Відповідно до затвердженої раніше містобудівної документації територія, на якій передбачається проектування, призначена для розміщення штучних водойм, відпочинкової зони та спортивних майданчиків.

На даний час територія, що розробляється, не забудована та належить до земель сільськогосподарського призначення.

На території детального планування відсутні об'єкти культурної та історичної спадщини.

На камеральному етапі робіт, по координатах вершин кутів повороту межі земельної ділянки складено кадастрові плани земельної ділянки із зазначенням конфігурації та площі земельної ділянки, мір ліній по периметру межі, а також описом суміжних землекористувачів та землевласників (у відповідності зі ст. 34 ЗУ «Про державний земельний кадастр»).

Отже, серед важливих екологічних проблем, в тому числі що мають ризики впливу по території, що проектується можна виділити наступні:

- забруднення атмосферного повітря, що може відбуватися переважно за рахунок викидів від пересувних джерел, насамперед автотранспортних засобів. Зазначені ризики є допустимими серед потенційних впливів на стан здоров'я населення. Допустимі показники не перевищують нормативу більше 1 ГДК;

- допустимі демографічні навантаження на територію, що розглядається враховуючі перспективу нормативного розвитку інженерних мереж та комунікацій, направлені на нормативне забезпечення комфортності середовища проживання;

- перспектива вирішення питання поводження із ТПВ позитивно впливатиме на територіальні екологічні проблеми області, в тому числі і територію с.Сілець.

Таким чином, на підставі вище викладеного можна зробити наступний висновок: **екологічні проблеми і ризики на здоров'я населення, які стосуються даного детального плану села – являються незначними, внаслідок дотримання вимог природоохоронного та санітарного законодавства України, а це свідчать про прийнятність планової діяльності на здоров'я людини.**

**Оцінка за видами та кількістю очікуваних ризиків впливу
(відходів, викидів (скидів), забруднення води, повітря, ґрунту та надр,
шумового, вібраційного, світлового, теплового та радіаційного забруднення в
результаті провадження планової діяльності)**

Складова довкілля	Можливі наслідки
Атмосферне повітря	У результаті виконання будівельних робіт будуть наявні неорганізовані нестаціонарні джерела викиду забруднювальних речовин в атмосферне повітря – автотранспорт, дизель-генератор, зварювальні роботи, пересипка сипучих матеріалів (ґрунт, пісок, щебінь). Вплив тимчасовий.
Водне середовище	Створення додаткових впливів на водне середовище не передбачається. Для забезпечення водно-господарських потреб території передбачається використовується власна проектована мережа водопостачання від артезіанської свердловини. Всі стічні води самопливом доочисних споруд системи BIOTAL залізобетонного виконання закритого типу призначені для глибокого біологічного очищення господарсько-побутових стічних вод.
Ґрунтове середовище	При будівництві об'єкту можливе тимчасове складування будівельних відходів та залишків матеріалів. Ґрунтовий покрив може зазнавати трансформації під час будівництва та руху транспортних засобів, будівництві виробничих та адміністративних споруд, прокладанні інженерних мереж, вибурування свердловин, спорудженні відпочинкових майданчиків. При експлуатації об'єктів можливий вплив на ґрунтове середовище

	внаслідок проїзду транспорту, осіданні ґрунту, тирси, роботи автосервісу (пролив мастильних речовин).
Відходи	Під час проведення будівельних та підготовчих робіт будуть утворюватися комунальні, будівельні відходи. Будівельні відходи можуть складатися з брухту бетону, дерев'яних конструкцій, лому чорних металів, піску, каміння. Під час проведення планової діяльності будуть утворюватися відходи виробництва, а також ТПВ.
Флора та фауна	Ареали проживання рідкісних тварин, місця зростання рідкісних рослин в межах проектування відсутні. Значних і незворотних змін в екосистемі дослідженої території в результаті будівництва/експлуатації об'єкта планової діяльності не прогнозується. Наземних, водних і повітряних шляхів міграції тварин на території не відмічено. Під час інженерної підготовки території буде здійснюватися видалення зелених насаджень. Видалення зелених насаджень повинне здійснюватися згідно законодавчих та нормативних вимог відповідно до проекту на підставі дозвільних документів.
Акустичний вплив	Шумове забруднення буде спричинене насамперед роботою будівельної техніки та матиме тимчасовий характер. Встановлені допустимі норми перевищуватись не будуть.
Світлове, теплове та радіаційне забруднення	Очікування впливу не передбачається.
Геологічне середовище	Можливий вплив інженерно-господарської діяльності під час будівельних робіт.
Технологічні ризики/аварії, щоможуть вплинути на здоров'я населення	Додаткового впливу на стан здоров'я населення безпосередня діяльність проєктованих будівель не створюватимуть.

Усі викиди забруднюючих речовин будуть незначними та тимчасовими і не матимуть значного впливу на здоров'я населення.

Придатність до забудови на стадії розробки Детального плану території визначається виходячи з найбільш раціонального її використання, ефективного розміщення всіх основних елементів об'єктів і їх структури, організації вертикального планування, створення чітких транспортних зв'язків, можливості розвитку завдяки резервуванню території, максимальному збереженню середовища існування людини.

На території проектування та біля її меж відсутні об'єкти, які б суттєво негативно впливали на стан навколишнього середовища.

Проект ДПТ в цілому відповідають задекларованим національним і регіональним екологічним пріоритетам, щодо підтримки стану збереження біологічного і ландшафтного різноманіття, розвитку природнозаповідного фонду та формуванню екологічної мережі.

5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування

Цей розділ ґрунтується на аналізі цілей документів державної політики, які мають відношення до цілей розвитку на місцевому рівні, і визначає ступінь їх врахування і впровадження через низку проектних рішень містобудівної документації. Проведений огляд відповідних цілей екологічної політики визначає загальні орієнтири, на основі яких оцінюються цілі та заходи генерального плану та детального плану.

Розробка документа державного планування містобудівної документації "Детальний план території в урочищі "Грушів" за межами населених пунктів Червоноградської міської територіальної громади Червоноградського району Львівської області" передбачає визначення планувальної організації, комплексного розвитку та містобудівних умов і обмежень використання території у відповідності до чинного законодавства України та державних будівельних норм.

На міжнародному рівні:

- Директива № 2003/4/ЄС про доступ громадськості до екологічної інформації та про скасування Директиви № 90/313/ЄС 32

Розробляючи детальний план території та СЕО у його складі громадськість належним чином проінформована (і через друковані ЗМІ, і шляхом оприлюднення на офіційному сайті замовника – Червоноградської міської ради <https://www.chg.gov.ua/>), щодо процедур участі в процесі прийняття рішень, що стосуються навколишнього середовища і має вільний доступ до цих механізмів шляхом надання пропозицій та зауважень в письмовому, електронному виглядах.

- Директива № 2008/50/ЄС про якість атмосферного повітря та чистіше повітря для Європи

Метою детального плану території та звіту про СЕО є захисту здоров'я людини та навколишнього природного середовища в цілому, що відповідає основним цілям Директиви, особливо важливим є впровадження найбільш ефективних заходів зі зменшення викидів на місцевому рівні.

- «Конвенція про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті», а саме «Протокол про СЕО», ратифікований Законом України № 562-VIII від 01.07.2015

З метою виконання міжнародних зобов'язань України та транспозиції Директив ЄС з стратегічної екологічної оцінки та оцінки впливу на довкілля у Верховній Раді України було зареєстровано та ухвалено у першому читанні проєкт Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» (реєстр. № 2009 а-д) та проєкт Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» (реєстр. № 6106). На виконання вимог вищевказаної Конвенції відбувається проходження процедури стратегічної екологічної оцінки проєкта детального плану території.

В процесі стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації було розглянуто значну кількість документів, що містять екологічні цілі, а також відповідні завдання у сфері охорони здоров'я та соціально-економічного розвитку. На основі аналізу цих цілей можна зазначити, що цілі в галузі охорони атмосферного повітря, створені на регіональному рівні, будуть лише частково впроваджені в проєкті містобудівної документації. Переважно це стосується резервування ділянок певного функціонального використання для будівництва, вулиць та доріг; створення зелених насаджень в межах санітарно-захисних зон підприємств;

резервування ділянок для організації санітарнозахисних зон. Скорочення викидів може бути досягнуто за рахунок зменшення викидів від транзитного руху автотранспорту.

У сфері водних ресурсів, будівництва водопровідних мереж і каналізаційних систем цілі визначені у декількох цільових програмах, з визначенням конкретних заходів з реконструкції чи будівництва інженерних мереж споруд та мереж, які передбачаються до реалізації у короткостроковій перспективі та повністю враховуються проектом містобудівної документації.

Підвищення якості поверхневих вод може бути досягнуто також за рахунок розширення мережі дощової каналізації та будівництва локальних очисних споруд у місцях випуску; створення та озеленення прибережних захисних смуг для всіх водних об'єктів. Також передбачаються заходи щодо інженерної підготовки та захисту території від несприятливих природних процесів.

У сфері збереження біорізноманіття проект території населеного пункту враховує цілі та завдання визначені та місцевому та регіональному рівні в частині врахування та визначення відповідного функціонального використання ділянок існуючих природних комплексів; організації територій зелених насаджень загального користування, спеціального призначення.

В сфері охорони здоров'я та соціально-економічного розвитку рішення проекту містобудівної документації в достатній мірі враховують цілі, визначені на регіональному та місцевому рівнях.

В процесі стратегічної екологічної оцінки даної містобудівної документації було розглянуто місцеві програми, що містять екологічні цілі та відповідні завдання у сфері охорони здоров'я та соціально-економічного розвитку які стосуються території проектування.

Основна мета проекту:

- визначення ділянок для будівництва об'єкту водного фонду – території для культурно-оздоровчих потреб, рекреаційних, спортивних і туристичних цілей.
- удосконалення інженерно-транспортної інфраструктури,
- встановлення планувальних обмежень, які вимагають упорядкувати територію
- формування повноцінного життєвого середовища;
- створення комфортних умов для проживання та відпочинку мешканців мікрорайону (визначення ділянок для улаштування проїздів, тротуарів, озеленення, інженерних мереж, паркувальних майданчиків, тощо).

Основні цілі:

Охорона навколишнього середовища:

- поліпшення екологічної ситуації та підвищення рівня екологічної безпеки.
- досягнення безпечного для здоров'я людини стану навколишнього природного середовища.
- збереження та подальший розвиток природоохоронних територій, та об'єктів ПЗФ.
- розвиток зеленого туризму та формування локальних місць рекреаційного використання.
- розвиток інженерної інфраструктури.
- інженерний захист території
- забезпечення санітарного очищення території із дотримання вимог щодо роздільного збирання сміття із його послідовним видаленням на полігон ТПВ;
- створення нових скверів, озеленення території.

Відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» та нормативно-правової бази України документ державного планування повинен враховувати ряд зобов'язань:

- пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних стандартів, нормативів та лімітів використання природних ресурсів;
- виконання ряду заходів, що гарантують екологічну безпеку середовища для життя і здоров'я людей, а також запобіжний характер заходів щодо охорони навколишнього природного середовища;
- проектне спрямування на збереження просторової та видової різноманітності та цілісності природних об'єктів і комплексів;
- узгодження екологічних, економічних та соціальних інтересів суспільства на основі поєднання міждисциплінарних знань екологічних, соціальних, природничих і технічних наук та прогнозування стану навколишнього природного середовища в рамках проведення процедури СЕО детального плану території;
- забезпечення загальної доступності матеріалів детального плану території та самого звіту СЕО відповідно до вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації» шляхом надання їх за запитом на інформацію, оприлюднення на веб-сайті органу місцевого самоврядування, у тому числі у формі відкритих даних, на єдиному державному веб-порталі відкритих даних, у місцевих періодичних друкованих ЗМІ, у загальнодоступному місці приміщення органу місцевого самоврядування, що розкриває питання щодо гласності і демократизму при прийнятті рішень, реалізація яких впливає на стан НПС, формування у населення екологічного світогляду;
- надання інформації щодо обґрунтованого нормування впливу планової діяльності на навколишнє природне середовище;
- оцінка ступеню антропогенної змінності територій, сукупної дії факторів, що негативно впливають на екологічну ситуацію;
- використання отриманих висновків моніторингу та комплексу охоронних заходів об'єкту для виконання можливостей факторів позитивного впливу на охорону довкілля.

Крім того, зобов'язання у сфері охорони довкілля є дотримання санітарно-захисних зон від об'єктів, які є джерелами виділення шкідливих речовин, запахів, підвищених рівнів шуму, вібрації, ультразвукових і електронних полів, іонізуючих випромінювань, зони санітарної охорони від підземних та відкритих джерел водопостачання, водозабірних та водоочисних споруд, водоводів, об'єктів оздоровчого призначення та інші, зони охорони пам'яток культурної спадщини, археологічних територій, прибережні захисні смуги, водоохоронні зони, зони особливого режиму використання земель.

6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків.

Згідно «Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування» затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.01.2011 № 29) наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – будь-які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту (включаючи техногенного), природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

Первинним, тобто безпосередньо пов'язаним з впливом розміщення існуючих і проектних об'єктів на екосистему (забруднення атмосфери при будівництві та експлуатації).

Вторинні наслідки – вигоди, які полягають у широкому залученні громадськості до прийняття рішень та встановлення прозорих процедур їх прийняття.

Під кумулятивним впливом розуміється сукупність впливів від реалізації планованої діяльності та інших, що існують або плануються в найближчому майбутньому видів антропогенної діяльності, які можуть призвести до значних негативних або позитивних впливів на навколишнє середовище або соціально-економічні умови. Кумулятивні ефекти можуть виникати з незначних за своїми окремими діями факторів, які впливають одночасно протягом тривалого періоду часу поступово накопичуючись, підсумовуючись можуть викликати значні наслідки. Акумуляція впливів відбувається в тому випадку, коли антропогенний вплив або інші фізичні або хімічні впливи на екосистему протягом часу перевершують її можливість їх асиміляції або трансформації.

При дотриманні та виконанні всіх передбачених комплексних захисних і охоронних заходів, що відповідають діючим нормативним вимогам, можливість виникнення кумулятивного впливу який супроводжуються негативними екологічними наслідками та понаднормативними викидами в атмосферне повітря забруднюючих речовин не передбачається. Детальна оцінка кумулятивного впливу буде можлива в процесі експлуатації існуючих та проектних об'єктів з урахуванням даних моніторингу навколишнього середовища та проведення відповідних розрахунків.

Синергічні наслідки – сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії 2-х або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компоненту.

Потужний потенціал озеленених територій в межах населеного пункту, дотримання упорядкування цих територій є компенсаційним заходом щодо наслідків будь-яких впливів на оточуюче середовище

Коротко-, середньо- та довгострокові (1, 3-5, 10-15 років) наслідки – це наявність акустичних навантажень під час проведення будівельних робіт в короткостроковий період. До довгострокових наслідків можна віднести функціонування існуючих та проектованих об'єктів, інженерне облаштування та благоустрій території з покращенням соціальних умов проживання мешканців (створення нових робочих місць, фінансові надходження у бюджет громади).

При виконанні підготовчих та будівельних робіт на проектних об'єктах вплив на навколишнє середовище на атмосферне повітря матиме короточасний та локальний характер (тимчасові наслідки для довкілля), викиди здійснюватимуться при роботі ДВЗ будівельних машин та механізмів, при здійсненні зварювальних робіт, земельних робіт, при фарбуванні металевих поверхонь.

Виконання Проекту «Детальний план території в урочищі Грушів за межами населених пунктів Червоноградської міської територіальної громади Червоноградського району Львівської області» негативного впливу на довкілля та здоров'я населення не передбачає.

Оцінка наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Клімат та мікроклімат:

Змін кліматичних та мікрокліматичних умов в процесі провадження планованої діяльності не очікується. Передбачається незначне теплове навантаження від транспортно-навантажувальної техніки в процесі підготовчих і основних робіт. Також у процесі виконання цих робіт передбачаються викиди парникових газів (метан, оксид та діоксид вуглецю) незначних обсягів.

Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, відсутні.

Атмосферне повітря:

Передбачаються середньотермінові середньої інтенсивності викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря під час проведення планової діяльності. Серед забруднюючих речовин можливі викиди: речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (пил хутряний, зерновий, насіння), мікроорганізми-продуценти, аміак, сірководень, фенол, альдегід пропіоновий, кислота капронова, метилмеркаптан, диметилдисульфід, диметиламін, метан, оксиди та діоксиди вуглецю і азоту, кислота оцтова, хлористий водень тощо.

Вплив буде тимчасовий та незначний.

Водний басейн:

Передбачається використовувати власну проектовану мережу водопостачання від артезіанської свердловини.

Розвиток системи дощової каналізації забезпечить відведення поверхневого стоку з території. Будівництво локальних очисних споруд (типу «біотал»), дощової каналізації у місцях випуску дозволить запобігти забрудненню поверхневих водотоків.

Негативного впливу водне середовище не передбачається.

Відходи:

Під час реалізації планової діяльності можливе збільшення кількості утворюваних твердих побутових та виробничих відходів.

Вивіз побутового сміття передбачається спецавтотранспортом на сміттєзвалище для подальшої його утилізації, у відповідності з ухваленою схемою санітарної очистки населеного пункту.

Ґрунти:

Вплив на ґрунти буде надаватися практично на всіх етапах будівництва при виконанні робіт, пов'язаних з прокладкою підземних інженерних мереж, відновленням твердого покриття території, а також в процесі реконструкції будівель та облаштуванні площадки для установки і споруд, виконання вантажнорозвантажувальних операцій, т.д.

Вплив буде тимчасовий.

Біорізноманіття:

На стан фауни, флори, біорізноманіття вплив під час планової діяльності буде несуттєвий. Під час здійснення виробничої діяльності для виконання заходів по збереженню рослинного світу необхідно керуватися положеннями Закону України «Про рослинний світ». Наземні та повітряні шляхи міграції тварин в районі розташування об'єкту відсутні.

Акустичний вплив:

Джерелами шуму та вібрації будуть двигуни будівельних машин та механізмів, а також проєктованих об'єктів під час здійснення планової діяльності. Проте, територія опрацювання ДПТ знаходиться на значній відстані до житлових будинків.

Вплив на культурну спадщину:

Реалізація планової діяльності не призведе до негативного впливу на наявні об'єкти історико-культурної спадщини, оскільки на території опрацювання ДПТ відсутні об'єкти історико-культурної спадщини.

Об'єкти природно-заповідного фонду і території, перспективні для заповідання (зарезервовані з цією метою) в районі розміщення об'єкта відсутні.

Здоров'я населення:

Створення додаткових зелених насаджень загального користування та ландшафтної і рекреаційних зон, розширення мережі рекреаційних установ та створення зон короткочасного відпочинку, матиме позитивний вплив на загальні умови життєдіяльності та сприятиме зменшенню ризиків для здоров'я населення.

Території опрацювання ДПТ знаходиться за межами населеного пункту, тому негативного впливу не очікується.

Позитивні наслідки реалізації детального плану території:

✓ ефективна функціонально-планувальна організація території з урахуванням перспективних планувальних обмежень – санітарно-захисних зон джерел забруднення, охоронних зон інженерних мереж тощо;

✓ забезпечення безпечних факторів середовища життєдіяльності людини шляхом санітарного очищення всієї території проектування;

✓ оперативне забезпечення постійного екологічного моніторингу, з метою виявлення наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, для охорони всіх компонентів навколишнього природного середовища, а також забезпечення вільного доступу громадян до екологічної інформації.

Екологічне управління, моніторинг. Планова діяльність не передбачає послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки.

Відповідно до статті 114 Земельного Кодексу України навколо об'єктів, які є джерелами виділення шкідливих речовин, запахів, підвищених рівнів шуму, вібрації, ультразвукових і електромагнітних хвиль, електронних полів, іонізуючих випромінювань тощо, з метою відокремлення таких об'єктів від територій житлової забудови створюються санітарно-захисні зони.

Розміри санітарно-захисних зон для промислових підприємств та інших об'єктів, що є джерелами виробничих шкідливостей, слід встановлювати відповідно до діючих санітарних норм. Відповідно до п. 5.4 5. ДСП 173-96 Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів на зовнішній межі санітарно-захисної зони, зверненої до житлової забудови, концентрації та рівні шкідливих факторів не повинні перевищувати їх гігієнічні нормативи (ГДК, ГДР), на межі курортно-рекреаційної зони – 0,8 від значення нормативу.

Коротко- та середньострокові наслідки (1, 3-5, 10-15 років) наразі відсутні.

Тимчасові наслідки для довкілля – при виконанні підготовчих та будівельних робіт вплив на навколишнє середовище на атмосферне повітря матиме короточасний та локальний характер, викиди здійснюватимуться при роботі ДВЗ будівельних машин та механізмів.

Довгострокові наслідки відсутні.

Науково обґрунтований аналіз вторинних, кумулятивних та синергічних наслідків можливий за умови проведення польових досліджень, та щорічного моніторингу, які достовірно визначають масштаб та силу зазначеного впливу та за потреби слугуватимуть для уточнення цілей та заходів документа державного планування. Для такого аналізу доцільне створення інформаційних моделей навколишнього середовища, що враховуватимуть як локальні, так і глобальні зміни клімату, суспільного укладу та розвиток технологій, що можуть суттєво впливати на реалізацію документа державного планування. У разі виявлення не передбачених цим Звітом наслідків та для їх запобігання, Замовник має дотримуватись п. 1 ст. 17 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування.

Комплекс засобів щодо захисту навколишнього середовища охоплює заходи, спрямовані на охорону та раціональне використання природних ресурсів, і заходи, які забезпечують нормативні санітарно-гігієнічні параметри середовища міських і сільських поселень. Соціально необхідні охоронні заходи поділяються на організаційні, економічні та містобудівні.

Містобудівні заходи забезпечують охорону природного середовища за рахунок раціонального функціонального зонування території, створення санітарно-захисних зон, визначення територій природно-заповідного фонду, забезпечення екологічного балансу природно-ландшафтних та урбанізованих територій.

Містобудівні заходи забезпечують охорону природного середовища за рахунок раціонального функціонального зонування території, створення санітарно-захисних, охоронних зон тощо.

Зважаючи на державну політику в галузі забезпечення екологічної безпеки, раціонального використання природних ресурсів, при будівництві об'єкту доцільно максимально повно використовувати сучасні високоефективні технології та матеріали.

З метою покращення стану навколишнього середовища містобудівною документацією передбачено:

- урахування перспективних планувальних обмежень – санітарнозахисних зон джерел забруднення повітря, охоронних зон інженерних мереж тощо;
- озеленення території (забороняється застосовувати для озеленення фруктові дерева і чагарники, що потребують обробки отрутохімікатами);
- влаштування твердого покриття проїздів тощо;
- налагодження ефективної системи санітарного очищення території: вирішення проблеми збирання побутових відходів із запровадженням системи роздільного збирання ТПВ; організація вивезення ТПВ;
- організація належного водопостачання з забезпеченням потреб у воді на господарсько-питні та виробничі (технічні) потреби;
- організація відведення дощових, талих снігових і господарськопобутових стоків з території перспективної забудови з наступним їх очищенням на очисних спорудах.

Перелік і стисла характеристика проектних рішень, комплекс яких включає:

- ресурсозберігаючі заходи – збереження і раціональне використання земельних та водних ресурсів, повторне їх використання та ін.;
- планувальні заходи – функціональне зонування, організація санітарних розривів, озеленення та ін.;
- відновлювальні заходи - технічна і біологічна рекультивация, нормалізація стану окремих компонентів навколишнього середовища тощо;
- захисні заходи.

Проектом передбачено ряд заходів із захисту навколишнього середовища.

З метою забезпечення охорони навколишнього середовища у контексті пом'якшення потенційних негативних наслідків для навколишнього середовища та здоров'я населення й запобігання виникненню гострих екологічних проблем, можливих внаслідок реалізації містобудівної документації у межах території проектування необхідно є реалізація системи комплексних заходів різного змісту, а саме:

Заходи зменшення впливу на стан атмосферного повітря:

- дотримання заходів щодо охорони атмосферного повітря відповідно до Закону України «Про охорону атмосферного повітря», частина 3;
- контроль за дотриманням нормативів викидів забруднюючих речовин в атмосферу проводиться підприємством (виробничий контроль);
- застосування для здійснення будівельних робіт будівельної техніки, яка працює на дизельному паливі, сумарна кількість токсичних речовин, що виділяється під час роботи дизеля, практично у 2,5 рази менша, ніж у бензинового двигуна;

- контроль за точним дотриманням технології провадження робіт;
- виключення роботи машин та механізмів на холостому ході;
- реалізація заходів щодо зменшення та відвернення забруднення атмосферного повітря викидами транспортних та інших пересувних засобів за рахунок удосконалення організації руху автотранспорту в межах ділянки проектування, поліпшення стану утримання автомобільного покриття;
- організація належного кондиціонування та провітрювання приміщень;
- дотримання санітарно-захисних зон від джерел забруднення у відповідності до вимог ДСП 173-96;
- здійснення викидів забруднюючих речовин за наявності дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря;
- зниження якісного та кількісного показників забруднювачів у повітряному басейні внаслідок збільшення площі зелених насаджень на території проектування.

Заходи з адаптації до змін клімату:

- впровадження енергозберігаючих технологій;
 - використання енергозберігаючих матеріалів;
 - використання енергозберігаючих світильників;
 - використання енергозберігаючих ламп;
 - збільшення площі озелених територій, що підвищують поглинальну здатність CO₂.
- Зелені насадження знижують концентрації оксиду вуглецю в атмосфері, ступінь зменшення яких залежить від аеродинамічних властивостей деревних та кущових насаджень різного типу. Рослини, уловлюючи частину забруднень, локалізують її. Листяні дерева можуть уловлювати в середньому 9-11% і хвойні – 13% (в деяких випадках навіть до 30%) пилу та аерозолі.

Заходи зменшення впливу на водні ресурси:

- дотримання заходів щодо охорони вод відповідно до Водного кодексу України, частина 4;
- дотримання встановлених розмірів зони санітарної охорони від свердловин відповідно до ДБН В.2.5–74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди»;
- встановлення захисного покриття в зоні ЗСО від забруднення ґрунту та водоносних горизонтів;
- дотримання встановлених розмірів санітарно-захисних зон від каналізаційних очисних споруд, прописаних в додатку 3, ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій»;
- передбачити очищення дощових вод від паливно-мастильних речовин;
- налагодження сучасної системи дощового каналізування;
- облаштування ділянок водопровідних споруд;
- прокладка зовнішніх та внутрішніх комунікацій з урахуванням запобігання можливості витоку води з них у ґрунт і забезпеченням контролю комунікацій, їх ремонту, скидання аварійних вод;
- дотримуватися встановлених лімітів забору води, лімітів використання води;
- використанням КОС глибокої біологічної очистки, що відповідатиме сучасним екологічним вимогам;
- організоване відведення дощових і талих вод з всієї території забудови, з очищенням їх перед скидом у водотоки;
- недопускання потрапляння недостатньо-очищених та забруднених стічних вод у водні об'єкти;
- встановлення СЗЗ.

Заходи зменшення впливу на стан земельних ресурсів, ґрунтів:

— дотримання заходів при здійсненні будівельних робіт відповідно до ст. 48 Закону України «Про охорону земель» щодо:

- зняття та складування у визначених місцях родючого шару ґрунту з наступним використанням його для поліпшення малопродуктивних угідь;
- не допущення порушення гідрологічного режиму земельних ділянок;
- дотримання екологічних вимог, установлених законодавством України, при проектуванні, розміщенні та будівництві об'єктів.

— проводити вчасний ремонт дорожнього покриття на території проектування;

— регулювання стоку дощових і сніготалих вод;

— не допускати потрапляння нафтопродуктів у ґрунти, зливання паливномастильних матеріалів в спеціально відведені та обладнані місця;

— влаштування щільного дорожнього покриття, що запобігає фільтрації забруднених нафтопродуктами поверхневих вод у ґрунт;

— роздільне збирання відходів із подальшою їх передачею спеціалізованим ліцензованим профільним організаціям для подальшої переробки/утилізації;

— вертикальне планування будівельного майданчика;

— заправка техніки лише закритим способом – автозаправниками.

Забороняється спалювання всіх видів горючих відходів на території будівництва.

Будівництво, введення в експлуатацію споруд та інших об'єктів і застосування технологій, що викликають порушення стану та умов місцезонаштування об'єктів рослинного світу, засмічення, а також забруднення хімічними та іншими токсичними речовинами територій, зайнятих ними, забороняється.

Заходи щодо фізичних факторів впливу на навколишнє середовище (шум та електромагнітне випромінювання)

— заборона на проведення підготовчих та будівельних робіт, що супроводжуються шумом у робочі дні з 21:00 год до 08:00 год;

— використання при реалізації планової діяльності на кожному етапі малошумних машин і механізмів;

— раціональне розміщення технологічного обладнання на робочих місцях;

— дотримання параметрів охоронних зон (лінії електропередач - ЛЕП) та режимів ведення господарської діяльності в них;

— використання шумозахисного озеленення;

— ведення контролю та обліку найбільш потужних джерел електромагнітних випромінювань на території детального плану (проектна трансформаторна підстанція).

Територія знаходиться за межами населеного пункту.

Джерела шуму на території проектування відсутні. Будуть лише тимчасові при будівництві та згідно допустимих норм.

Заходи у сфері поводження з відходами

Правові, організаційні та економічні засади діяльності, пов'язаної із запобіганням або зменшенням обсягів утворення відходів, їх збиранням, перевезенням, зберіганням, обробленням, утилізацією та видаленням, знешкодженням та захороненням, а також з відверненням негативного впливу відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людини проводити відповідно до положень Закону України «Про відходи». Відповідно до вимог цього Закону видалення неперероблених (необроблених) відходів – забороняється.

Для забезпечення виконання вимог ЗУ «Про відходи», Національної стратегії управління відходами до 2030 року (Розпорядження Кабінету Міністрів України від 8 листопада 2017р. №820-р) та «Програми поводження з твердими побутовими відходами» (постанова Кабінету

Міністрів України від 04.04.2004р. №265) передбачається організація роздільного збору ресурсоцінних компонентів відходів з подальшою передачею спеціалізованим підприємствам, що мають відповідні ліцензії Мінприроди на здійснення операцій у сфері поводження з відходами, у тому числі небезпечними.

Виходячи з цього, рішеннями детального плану передбачається встановлення майданчика з твердим покриттям для розміщення контейнерів роздільного збору відходів (відповідно Наказу від 17.03.2011р. №145 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил утримання територій населених місць»).

Захист території від небезпечних геологічних процесів:

Заходи захисту від ерозійних процесів:

- регулювання стоку талих і дощових вод;
- каптаж підземних вод;
- зміна рельєфу бортів ярів;
- регулювання поздовжніх ухилів тальвегів ярів;
- агролісомеліорація;
- повне або часткове засипання ярів ґрунтом.

Запобіжні заходи захисту території від підтоплення:

- штучне підвищення планувальних відміток території із обов'язковою попередньою відсипкою дренажного шару;
- нормативне ущільнення ґрунту при засипці котлованів та траншей;
- забезпечення належного відведення стоку поверхневих вод;
- забезпечення ретельного виконання робіт з будівництва водонесучих мереж, штучних водоємних об'єктів;
- улаштування гідроізоляції фундаментів, заглиблених споруд і комунікацій;
- улаштування протифільтраційних екранів під промисловими накопичувачами та завіс навколо них;
- будівництво берегових, головних, перехоплюючих та інших видів дренажів для запобігання підтопленню території.

Захист територій від затоплення слід здійснювати:

- обвалуванням територій з боку річки, водосховища або іншого водного об'єкта;
- штучним підвищенням рельєфу території до незатоплюваних планових відміток;
- акумуляцією, регулюванням, відведенням поверхневих стічних і дренажних вод із затоплених, тимчасово затоплюваних, зрошуваних територій і низинних порушених земель.

Заболоченими вважаються території, надлишково зволожені атмосферними чи ґрунтовими водами з малопотужним шаром торфу або без нього, з характерною вологолюбивою рослинністю, де відбувається накопичення рослинної маси.

Масове цивільне і промислове будівництво на заболочених територіях зазвичай виконують після їх осушення, а інколи після планування відсипкою або насипанням глинистих, піщано-гравійно-галькових і щебнястих порід.

При цьому підвищується позначки поверхні рельєфу, забезпечується стікання дощових і талих вод та осушення територій. Осушення боліт і заболочених земель здійснюється за допомогою горизонтальних дренажних каналів (магістральних і водовідвідних).

Методи, які слід передбачити від осідання поверхні:

- передбудівельну інженерну підготовку будівельних майданчиків, яка знижує або усуває нерівномірні деформації основи і враховує можливість зміни рельєфу місцевості, рівня підземних вод тощо;
- вертикальне планування території, яка забудовується, для запобігання можливого накопичення атмосферних і талих вод і забезпечення швидкого їх відведення та скид у каналізацію або за межі території, яка підлягає забудові;

— раціональну забудову територій, що дозволяє надавати перевагу майданчикам із більш сприятливими умовами будівництва;

Поряд з цим необхідно передбачати заходи захисту, які включають: усунення просадних властивостей ґрунтів у межах верхньої зони просідання може бути досягнено ущільненням важкими трамбівками, влаштуванням ґрунтових подушок, витрамбовуванням котлованів, у тому числі з улаштуванням розширень з жорсткого матеріалу, хімічним чи термічним закріпленням ґрунту.

В межах ДПТ не прогнозується ерозійних процесів, затоплення, підтоплення, заболочення, карстових і зсувних процесів.

Заходи зменшення впливу на стан здоров'я населення:

- встановлення та дотримання планувальних обмежень на території проєктування;
- створення зони відпочинку;
- влаштування зон зелених насаджень;
- дотримання режиму та безпеки праці на об'єктах, розташованих на території проєктування.

Крім того, впровадження вище вказаних заходів зменшення впливу на навколишнє середовище забезпечить запобігання, зменшення або пом'якшення впливу на стан здоров'я населення.

Оповіщення людей:

Для зменшення наслідків надзвичайних ситуацій необхідне своєчасне оповіщення людей про загрозу та виникнення надзвичайних ситуацій, обстановку, яка склалася, а також інформування про порядок і правила поведінки в умовах надзвичайних ситуацій.

Оповіщення території детального плану планується здійснювати однією електросиреною (радіус дії 600 м) та трьома гучномовцями (радіус дії 200 м), які передбачається встановити на території ДПТ. Радіус дії гучномовця і сирени перекриває проєктовану ділянку повністю.

В залежності від характеристик обладнання, яке буде встановлюватись для оповіщення населення кількість електросирен, гучномовців та інших засобів оповіщення може змінюватись.

Для забезпечення стійкої роботи системи оповіщення при проєктуванні мереж проводового радіомовлення передбачити кабельні лінії зв'язку.

При встановленні електросирени і гучномовця повинно передбачатись їх підключення до централізованої системи оповіщення цивільного захисту області.

Оповіщення працюючого персоналу здійснюється у відповідності до плану цивільного захисту територіальної громади та шляхом передачі інформації через радіотрансляційну мережу.

Планувальні обмеження

Рішеннями детального плану передбачено упорядкування об'єктів з формуванням раціональної територіально-планувальної структури території проєктування з відповідним інженерним забезпеченням із можливістю організації нормативних санітарно-захисних зон.

В проєктних планувальних обмеженнях детального плану території враховані:

- Територія проєктування площею 13,4954 га.
- На території планується розташування трьох ставків площею:
 1. - 1,5818 га (ПЗС - 25м);
 2. - 2,9950 га (ПЗС - 25м);
 3. - 2,9911 га (ПЗС - 25 м)
- КТП (ОЗ - 10м);

- локальних очисник споруд (ОЗ - 15м);
- водонапірна башта (ОЗ - 15м);
- від існуючої залізничної колії СЗЗ - 50м;
- ОЗ мішаного лісу - 50 м.

Проектом також передбачено: відпочинкові зони (10 шт. відпочинкових будинків, 20 шт. альтанок), спортивні майданчики, парк, КПП, автомобільні стоянки (1- на 52 а/місць, 2 - на 23 а/місць), кишення для розїзду та автомобільна стоянка на 4 а/місць для користувачів альтанками.

8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки)

Альтернатива 1 – затвердження ДПТ.

Дозволить покращити якість життя населення та дозволить забезпечити раціональне використання території в даному населеному пункті.

Альтернатива 2 – Відмова від затвердження ДПТ.

У разі незатвердження документа державного планування та відмови від реалізації будівництва, призведе до неможливості подальшого економічного розвитку населеного пункту. За даною альтернативою подальший стабільний розвиток території є очевидно проблематичним, і ця альтернатива веде до погіршення екологічної ситуації, неефективного використання земельних ресурсів, хаотичної забудови дорожньої та вуличної мережі..

Інших альтернативних варіантів проекту не передбачається.

*Опис здійснення стратегічної екологічної оцінки та дослідження,
які було проведено*

Проведення стратегічної екологічної оцінки проекту документа державного планування відбувається відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» з використанням Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування (Наказ Міністерства екології та природних ресурсів України № 296 від 10.08.2018 р.).

Під час підготовки звіту про стратегічну екологічну оцінку визначено доцільність і прийнятність планової діяльності і обґрунтування економічних, технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки навколишнього середовища, а також оцінено вплив на навколишнє середовище в період будівництва та функціонування будівель і споруд, надано прогноз впливу на оточуюче середовище, виходячи із особливостей планової діяльності з урахуванням природних, соціальних та техногенних умов.

Основним критерієм під час стратегічної екологічної оцінки проекту містобудівної документації є її відповідність державним будівельним нормам, санітарним нормам і правилам України, законодавству у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Для здійснення стратегічної екологічної виконано:

1) аналіз слабких та сильних сторін проекту містобудівної документації з точки зору екологічної ситуації, а саме:

- збір та аналіз інформації про поточний стан компонентів навколишнього природного середовища, зазначених у Регіональній доповіді про стан навколишнього природного середовища в Львівській області, Екологічному паспорті Львівської області, даних Головного управління статистики Львівської області тощо;
- опрацювання вихідних даних щодо актуального стану території проєктування, окреслених в даних актуальних топографо-геодезичних вишукувань і т. д.;
- проведення аналізу слабких та сильних сторін проєкту ДДП з точки зору екологічної

ситуації;

- врахування пропозицій та зауважень в ході розробки СЕО, що були надані органами виконавчої влади, котрі реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та охорони здоров'я населення;
- розглянуто способи ліквідації можливих негативних наслідків реалізації проекту;
- особи, які приймають рішення, ознайомлені з можливими наслідками здійснення запланованої діяльності;
- отриманні зауваження і пропозиції до проекту містобудівної документації;
- проведено громадське обговорення у процесі розробки проекту містобудівної документації.

Ускладнення, що виникали в процесі СЕО:

До ускладнень, що виникали в процесі проведення стратегічної екологічної оцінки можна віднести:

- недостатню кількість статистичних та фактологічних даних щодо соціально-економічної характеристики Червоноградського району Львівської області та, зокрема такої інформації в розрізі окремих територій;
- відсутність офіційних даних щодо екологічних програм та програм соціально-економічного розвитку району, а також відсутність екологічних даних в розрізі окремого населеного пункту.

9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення та визначення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування здійснюються відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 р. № 1272 «Про затвердження Порядку Здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення».

Для здійснення моніторингу замовник документа державного планування розробляє заходи з урахуванням результатів громадського обговорення, консультацій з органами виконавчої влади у процесі проведення стратегічної екологічної оцінки та транскордонних консультацій (у разі їх проведення).

Здійснення таких заходів забезпечує можливість:

- виявлення наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, а саме вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (на один, три-п'ять, 10-15 років, 50-100 років відповідно), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків;
- запобігання, зменшення та компенсації негативних наслідків, зумовлених виконанням документа державного планування;
- виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

У цьому Порядку термін «замовник документа державного планування» означає орган виконавчої влади або орган місцевого самоврядування, який є відповідальним за розроблення документів державного планування та здійснює загальне керівництво і контроль за їх виконанням – Червоноградська міська рада.

Варто зазначити, що проєкт детального плану території визначає планувальну організацію, просторову композицію і параметри забудови та ландшафтної організації території проєктування, тому для забезпечення систематичності та об'єктивності спостережень замовник визначає:

1. Зміст заходів, передбачених для здійснення моніторингу:

- визначає групу експертів, що відповідальні за здійснення моніторингу (моніторингові групи), їх склад та порядок роботи;
- контролює відповідність використання земельної ділянки за функціональним призначенням, визначеним містобудівною документацією;
- перевіряє відповідність розміщень об'єктів до проєктних рішень, що спрямовані на забезпечення санітарно-гігієнічних вимог в планувальній організації території;
- контролює виконання процедур, визначених Законом України «Про оцінку впливу на довкілля», за умови, що вид діяльності чи об'єкт відноситься до категорії видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають оцінці впливу на довкілля (на подальших стадіях проєктування «Робочий проєкт»);
- співставляє цільові значення параметрів моніторингу до фактичних значень під час здійснення моніторингу за кожен рік проєктного періоду;
- результати моніторингу оприлюднює на власному офіційному вебсайті один раз на рік протягом строку дії документа державного планування та через рік після закінчення такого строку.

2. Строки виконання заходів: один раз на рік протягом строку дії документа державного планування та через рік після закінчення такого строку.

3. Кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників відповідно до кожного з визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, а також періодичність вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями.

4. Кількісні та якісні показники для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення наведені - в Розділі 7 звіту про СЕО.

5. Методи визначення кожного із показників, які дають змогу швидко та без надлишкових витрат їх вимірювати:

- розрахунок – спосіб визначення загальної площі зелених насаджень із розрахунку не менше ніж 10 % від загальної території (ДБН Б.2.2-5:2011, пункт 7.3);
- спостереження - планомірний та організований збір даних шляхом обліку фактичних значень у відповідності до цільових.

6. Засоби і способи виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, з урахуванням можливості виявлення негативних наслідків виконання документа державного планування, не передбачених звітом про СЕО: здійснення моніторингу впливів виконання рішень ДДП на довкілля, у тому числі на здоров'я населення.

У разі коли під час здійснення моніторингу виявлено не передбачені звітом про стратегічну екологічну оцінку негативні наслідки виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, замовник вживає заходів для їх усунення, а також подає органу державної влади або органу місцевого самоврядування, який затвердив документ державного планування, пропозиції щодо внесення змін до такого документа з метою усунення негативних наслідків. У такому разі зміни, що вносяться до документа державного планування, підлягають стратегічній екологічній оцінці.

Замовник протягом п'яти робочих днів з дня затвердження документа державного планування розміщує на власному офіційному веб-сайті заходи, передбачені для здійснення моніторингу, і письмово повідомляє про це Міндовкілью.

Здійснення моніторингу впливів, у тому числі на здоров'я населення за визначеними показниками з веденням щорічної звітності дозволить громаді своєчасно виявляти недоліки і порушення, що можуть негативно впливати на комфортність проживання; визначити необхідні заходи по їх усуненню, а також проводити інформування громади про стан реалізації містобудівної документації, поточні ускладнення та прогнозні терміни їх усунення.

При проведенні моніторингу реалізації рішень містобудівної документації особливу увагу треба звертати на своєчасне виконання робіт по інженерному обладнанню території, будівництву водопровідних, каналізаційних і теплових мереж, мереж газопостачання, дощової каналізації, очисних споруд, трасуванню магістральних вулиць і проїздів та їх завершення доводу в експлуатацію житлових і громадських споруд; до початку процедур вибору земельних ділянок для розміщення садибної забудови.

В процесі моніторингу необхідно перевіряти виконання проектних рішень щодо планувальної організації та функціонального зонування території в питаннях перепрофілювання промислових підприємств, комунально-складських об'єктів в сільбищній зоні, організації та скорочення санітарно-захисних зон виробничокомунальних територій.

При здійсненні моніторингу основну увагу належить приділяти заходам передбаченим в сфері охорони навколишнього природного середовища. Виконання низки планувальних і технічних заходів, визначених в проекті Детального плану, а також заходів, передбачених цільовими регіональними програмами в сфері охорони навколишнього природного середовища, є обов'язковою умовою для досягнення стійкості природного середовища до антропогенних навантажень та забезпечення сприятливих санітарно-гігієнічних умов життєдіяльності населення.

Контролю підлягають санітарно-захисні зони промислових та інших виробничих об'єктів, що розвиваються (реконструюються), які повинні відповідати нормативним вимогам "Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів" ДСП № 173-96, з обов'язковим виконанням заходів визначених цим Звітом СЕО.

Основними завданнями системи моніторингу є: виявлення факторів негативного антропогенного впливу на довкілля та здоров'я людей, організація спостережень за джерелами такого впливу; організація систематичних спостережень за станом складових довкілля та виявлення зон екологічної небезпеки; сприяння розвитку співробітництва на міжобласному рівні у галузі охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та екологічної безпеки.

Моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення буде здійснюватися з метою забезпечення неухильного дотримання вимог законодавства під час будівництва і експлуатації та втілення всіх заходів щодо мінімізації ймовірних впливів та наслідків на навколишнє природне та соціальне середовище.

Моніторинг повинен відбуватись на декількох рівнях та передбачати можливі екологічні загрози та/або виявляти під час його здійснення впливи, що не були передбачені раніше.

При моніторингу реалізації проекту містобудівної документації необхідно перевіряти виконання рішень по організації та обладнанню рекреаційних зон. У тому числі: розміщення відповідно до Генерального плану та Плану зонування території закладів відпочинку, додержання санітарно-гігієнічних вимог до обладнання та режиму використання прибережних ділянок водойм у місцях масового відпочинку населення.

Заходи, передбачені для здійснення моніторингу, враховують специфіку документа державного планування, період, на який здійснюється планування, та необхідність здійснення моніторингу на різних стадіях виконання документа державного планування.

Моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення буде здійснюватися:

В сфері охорони повітряного басейну необхідно перевіряти:

- виконання планувальних заходів: зміни в планувальній організації території, спрямовані на забезпечення санітарно-гігієнічних вимог до її функціонального зонування; створення та озеленення санітарно-захисних зон; розвиток вуличної мережі та об'їзних доріг для транзитного транспорту; створення захисного озеленення вздовж вулиць та доріг;

- здійснювати моніторинг впливу підприємств на оточуюче житлове середовище, забезпечувати виконання інструментально-лабораторних вимірювань параметрів викидів забруднюючих речовин стаціонарних і пересувних джерел та ефективності роботи пилогазоочисних установок.

- проведення інвентаризації викидів забруднюючих речовин протягом провадження планової діяльності з урахуванням усіх джерел викидів відповідно до «Інструкції про зміст та порядок складання звіту проведення інвентаризації викидів забруднюючих речовин на підприємстві», затвердженої наказом Мінприроди України від 10.02.1995 р. №7;

- здійснення щорічного контролю якості атмосферного повітря на межі санітарно-захисної зони підприємств.

Контроль за станом забруднення атмосферного повітря проводиться на території ділянки планування і на межі СЗЗ шляхом визначення максимальноразових концентрацій шкідливих речовин. Точки відбору проб, крім проектних, і кількість замірів концентрацій шкідливих речовин в атмосферному повітрі в процесі планової діяльності повинні погоджуватись з місцевими органами санітарно-епідеміологічної служби і екобезпеки. Результати замірів фіксуються в журналі.

Щодо впливу зумовленого скидами забруднюючих речовин:

- використання води відповідно до цілей та умов їх надання;
- дотримання встановлених лімітів використання води, а також санітарних та інших вимог щодо впорядкування своєї території;

- здійснювати облік забору та використання вод, а також подавати відповідним органам звіти в порядку, визначеному Водним кодексом та іншими законодавчими актами;

- контроль за складом стічних вод.

Контроль за охороною водних ресурсів включає нагляд за відведенням та очищенням поверхневих стічних вод з території, своєчасним будівництвом локальних очисних споруд зливової каналізації та ефективністю їх роботи, встановлення меж прибережних захисних смуг та додержанням на їх території режимів господарської діяльності, благоустроєм водних рекреаційних зон, а також за виконанням технологічних та технічних заходів на промислових об'єктах (впровадження зворотних систем водопостачання, безстічних виробництв із замкнутими циклами водопостачання та інші).

Ефективність роботи систем водопостачання та каналізування (в тому числі злива каналізація) визначається за результатами лабораторних досліджень якості питної води та води водних об'єктів в пунктах водокористування населення (пляжі) за хімічними та бактеріологічними показниками. Для контролю ефективності роботи каналізаційних очисних споруд необхідно здійснювати моніторинг водних об'єктів у місцях випуску стічних вод після очистки.

Щодо впливу від здійснення операцій у сфері поводження з відходами:

- забезпечення належного збирання, перевезення та передачі відходів, утворених від планованої діяльності, згідно чинного законодавства для зберігання, оброблення, перероблення, утилізації, видалення та захоронення, а також дотримання правил екологічної безпеки при поводженні з відходами.

Щодо впливу від шумового забруднення:

- проведення вимірювань шумових характеристик на межі СЗЗ;
- проведення замірів рівнів шуму на межі житлової забудови суміжних населених пунктів.

Спеціалізовані лабораторії органів санітарно-гігієнічного контролю повинні вести облік найбільш потужних джерел шуму, вібрації та електромагнітних випромінювань на території.

У разі виявлення систематичних відхилень від гігієнічних нормативів складових довкілля необхідно здійснювати аналіз захворюваності населення населеного пункту з метою виявлення негативного впливу факторів навколишнього середовища на здоров'я населення, використовуючи в тому числі статистичні дані. Для цього необхідно внести зміни в статистичну звітність у сфері навколишнього середовища для отримання статистичних даних по кожному населеному пункту окремо.

Проблема відсутності статистичних даних по окремому населеному пункту є спільною для всіх населених пунктів по всій країні. Для кожного рівня стандартних процесів планування має бути відповідний рівень офіційної екологічної звітності для кожного населеного пункту окремо, щоб органи планування (та інші відповідні зацікавлені сторони) мали достатню детальну інформацію з офіційних джерел. Одним із варіантів реалізації даного завдання може бути створення штатної одиниці в складі виконавчого органу, що забезпечить збір та аналіз екологічних даних по території. Для цього необхідно, керуючись принципами місцевого самоврядування зобов'язати всіх суб'єктів господарювання в межах надавати щорічно в текстовому та графічному форматі інформацію про: кількість та місце розташування стаціонарних джерел викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря; межі санітарнозахисної зони; об'єм викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря та дотримання норм граничнодопустимих викидів; об'єм утворення відходів, наявність місць видалення відходів та об'єм накопичення відходів; об'єм скидів стічних вод та їх відповідність встановленим нормам граничнодопустимих скидів.

Здійснення моніторингу впливів виконання документа державного планування на довкілля, у тому числі на здоров'я населення за визначеними показниками з веденням щорічної звітності дозволить своєчасно виявляти недоліки і порушення, що негативно впливають на комфортність проживання населення, і обґрунтувати необхідні заходи по їх усуненню а також проводити інформування громади про стан реалізації містобудівної документації, поточні ускладнення та прогнозні терміни їх усунення.

Моніторинг впливу на довкілля є обов'язковою умовою при здійсненні планованої діяльності та включатиме:

Для органу місцевого самоврядування.

- проведення моніторингу виконання пропозицій;
- проведення моніторингу стану здоров'я населення населеного пункту.

Для юридичних і фізичних осіб, що здійснюють свою діяльність на території населеного пункту

- проведення щорічного контролю якості повітря, об'єктів що здійснюють викиди, на межі санітарно - захисної зони та найближчої житлової забудови;

- проведення щорічного моніторингу якості використовуваної води та стічних вод;
- контроль за дотриманням допустимих рівнів і тривалості дії шуму. проведення щорічного контролю якості повітря, об'єктів що здійснюють викиди, на межі санітарно
- захисної зони та найближчої житлової забудови;
- проведення щорічного моніторингу якості використовуваної води та стічних вод;
- контроль за дотриманням допустимих рівнів і тривалості дії шуму.

10. Транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я (за наявності)

Під час проведення стратегічної екологічної оцінки проекту документа державного планування містобудівної документації "Детальний план території в урочищі "Грушів" за межами населених пунктів Червоноградської міської територіальної громади Червоноградського району Львівської області" виявлена відсутність ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, в тому числі для здоров'я населення.

11. Резюме нетехнічного характеру інформації розраховане на широку аудиторію. Висновок

Стратегічна екологічна оцінка була розроблена для проекту документа державного планування детального плану території, головною метою якого є сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документу державного планування.

СЕО здійснюється на основі принципів законності та об'єктивності, гласності, участі громадськості, наукової обґрунтованості, збалансованості інтересів, комплексності, запобігання екологічній шкоді, довгострокового прогнозування, достовірності та повноти інформації у проекті документа державного планування.

Детальний план території після його затвердження є основним документом, який регламентує розміщення об'єктів містобудування, відведення земельних ділянок для будівництва, благоустрій території, прокладку інженерних мереж тощо, відповідно до вимог статті 19 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», а також розробляється та затверджується з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів.

Мета розроблення детального плану території полягає у визначенні планувальної організації, функціонального призначення, містобудівних умов і обмежень та параметрів забудови згідно зі статтею 24 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»

Територія, яка розглядається даним детальним планом, знаходиться в урочищі «Грушів» за межами населених пунктів Червоноградської міської територіальної громади, неподалік с.Сілець (північно-західний напрям), в південно-західному напрямку від м.Червоноград, на відстані орієнтовно 10км від межі міста.

Межі детального плану формують:

- з півночі, сходу та північного сходу – зеленими насадженнями загального користування (мішані ліси),
- з півдня - з проїздом місцевого значення;
- з півночі - з землями сільськогосподарського призначення.

Територія проектування площею 13,4954 га, кадастровий номер 4624886600:03:000:0827, належить до землі культурно-оздоровчих потреб, рекреаційних, спортивних та туристичних цілей.

На проектованій території передбачається будівництво нових будівель та споруд.

Відповідно до затвердженої раніше містобудівної документації територія, на якій передбачається проектування, призначена для розміщення штучних водойм, відпочинкової зони

та спортивних майданчиків. На даний час територія, що розробляється, не забудована та належить до земель сільськогосподарського призначення.

На території детального планування відсутні об'єкти культурної та історичної спадщини.

В цілому стан навколишнього середовища на території проектування можна характеризувати як добрий.

Оцінка впливу проекту містобудівної документації була здійснена на компоненти як природного так і соціального навколишнього середовища, а саме були розраховані, оцінені та враховані у звіті про стратегічну екологічну оцінку ймовірні наслідки для ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту, природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, та взаємодія цих факторів. Вплив проектних рішень на соціальне середовище можна оцінити як позитивний, оскільки проектом передбачається розвиток об'єктів, за рахунок яких будуть створюватися нові робочі місця і підвищуватись трудова зайнятість населення. Необхідність в компенсаційних заходах відсутня.

Умови життєдіяльності місцевого населення та його здоров'я при здійсненні зазначеної діяльності не погіршується. Планова діяльність при дотриманні вимог природоохоронного та санітарного законодавства України, а саме Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» не буде мати суттєвого впливу на здоров'я населення міста.

Аналізуючи всі рішення детального плану передбачається ряд планувальних та інженерних заходів: - врахування перспективних планувальних обмежень – санітарнозахисних зон джерел забруднення повітря, охоронних зон інженерних мереж тощо; - влаштування твердого покриття проїздів тощо; - налагодження ефективної системи санітарного очищення території: вирішення проблеми збирання побутових відходів із запровадженням системи роздільного збирання ТПВ; організація вивезення ТПВ; - організація належного водопостачання з забезпеченням потреб у воді на господарсько-питні та виробничі (технічні) потреби; - організація відведення дощових, талих снігових і господарськопобутових стоків з території перспективної забудови з наступним їх очищенням на очисних спорудах; - благоустрій території.

Для здійснення моніторингу наслідків виконання рішень детального плану для довкілля, у тому числі для здоров'я населення запропонована структура моніторингу з визначенням індикаторів, які підлягають моніторингу, періодичності проведення, суб'єкту моніторингу та цільових значень результативності.

Ймовірні транскордонні наслідки для довкілля, в тому числі для здоров'я населення відсутні.

Використана література:

1. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку»;
2. Закон України «Про охорону навколишнього середовища»;
3. Закон України «Про відходи»;
4. Закон України «Про охорону атмосферного повітря»;
5. Закон України «Про охорону земель»;
6. Закон України «Про екологічну мережу України»;
7. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля»;
8. Закон України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення»;
9. Закон України «Про Природно-заповідний фонд України»;
10. Закон України «Про рослинний світ»;
11. Закон України «Про тваринний світ»;
12. Закон України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів»;
13. Земельний кодекс України;
14. Водний кодекс України;
15. Кодекс про надра
16. Закон України «Про Генеральну схему планування території України»;
17. Закон України «Про основи містобудування»;
18. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
19. Закон України «Про індустріальні парки»;
20. Методичні рекомендації із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування (затв. Наказом Міністерства екології та природних ресурсів № 296 від 10.08.2018р.)
21. Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України «Про затвердження Порядку надання містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки, їх склад та зміст» від 07 липня 2011р. № 109.
22. Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом МОЗ України від 19.06.1996р. №173;
23. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» (ст.26, 31).
24. ДБН Б.1.1-15:2021 «Склад та зміст генерального плану населеного пункту»;
25. ДБН Б.2.4-14:2012 «Склад та зміст детального плану території»;
26. ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій»;
27. ДБН В.2.3-5: 2018 «Вулиці та дороги населених пунктів»;
28. ДБН В.2.3-4-2007 «Автомобільні дороги»;
29. ДСП №173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів»;
30. ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування»;
31. ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування»;
32. ДСТУ-Н Б В.2.5-61:2012 «Настанова з улаштування систем поверхневого водовідведення»;
33. ДБН Б. 1.1-5:2007 «Склад, зміст, порядок розроблення, погодження та затвердження розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту (цивільної оборони) у містобудівній документації; та інших нормативних документів»;
34. ДБН В.2.5-20-2001 «Газопостачання»;
35. ДБН В.2.5-75 2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди»;
36. Екологічний паспорт Львівської області 2022 рік.
37. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища Львівської області 2021 році.

ДОДАТКИ